

Programmabegroting 2024

April 2023, 's-Hertogenbosch

Omgevingsdienst Brabant Noord

Voorwoord

Geachte bestuurders, raads- en statenleden,

Hierbij delen we met u de begroting 2024 van de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). Deze begroting is een vertaling van de Kadernota 2024 die in december 2022 door het Algemeen Bestuur van de ODBN is vastgesteld. Op het moment van het opstellen van deze begroting begin 2023 is het lastig om een voorspelling te doen van wat het jaar 2024 gaat brengen.

Ons werkveld kenmerkt zich door veranderingen die de afgelopen jaren alleen maar in omvang en frequentie zijn toegenomen. Jurisprudentie, beleidswijzigingen en uitstel van wetgeving maken het voor onze medewerkers en deelnemers lastig om exact te bepalen wat er in 2024 gaat gebeuren. Op dit moment is de verwachting dat de Omgevingswet per 1-1-2024 in werking treedt waardoor 2024 het eerste jaar wordt waarin we gaan werken onder deze nieuwe wetgeving. Op dat moment zal ook blijken of de systemen en de betreffende organisaties klaar zijn voor deze wijziging. We verwachten dat dit nog tot de nodige uitdagingen gaat leiden. Ook onze omgeving, burgers en bedrijven, zullen met deze nieuwe wetgeving aan de slag gaan.

De maatschappelijke dossiers; de Wet natuurbescherming (soorten en gebieden), stikstof, energie, water en bodem zullen van grote invloed zijn op ons werk in 2024. Het zijn tijden met veel dynamiek. Dat betekent voor onze medewerkers dat ze flexibel moeten zijn, maar ook veel veerkracht moeten tonen. Anderzijds mogen ze meewerken aan grote transities die op ons afkomen waarin de uitvoering een steeds belangrijkere stem krijgt. Immers zonder uitvoering geen beleidseffecten. Naast de uitvoering van beleid zijn we steeds beter in staat om invulling te geven aan de rol van signaleren en agenderen van zaken waar we in de praktijk tegenaan lopen. Deze veranderingen betekenen dat we voortdurend met de deelnemers in gesprek moeten zijn om hier goed mee om te gaan.

Op het gebied van financiën is het voor de ODBN lastig om een voorspelling te doen voor 2024. De hoge inflatie en de hogere loonkosten als gevolg van een nieuwe cao betekenen hogere kosten. Deze zijn nauwelijks beïnvloedbaar. We hebben de afgelopen jaren de kostenstijging weten te beperken tot de gevolgen van autonome ontwikkelingen. Onze insteek is om de komende jaren de kostenstijging te blijven beperken tot autonome ontwikkelingen. Daarnaast blijven we werken aan efficiëntere en effectievere methoden. De inzet van informatiegestuurd werken (IGW) en de robotisering van administratieve processen gaan daarbij helpen. Als gevolg van de inflatie en de cao-ontwikkelingen in 2022/2023 hebben we onze kostenstructuur en tarieven opnieuw opgebouwd. Hierdoor hebben we de kostenstijging van het begrote gemiddelde tarief voor 2024 kunnen beperken.

Ook 2024 zal een jaar worden met uitdagingen waarin onze medewerkers elke dag hun deskundigheid inzetten om te werken aan een schone, duurzame en veilige leefomgeving.

Jan Lenssen,
Directeur Omgevingsdienst Brabant Noord

Inhoud

Voorwoord		2
Inleiding		6
I	**Beleidsbegroting**	**8**
	Programma's	**10**
1.	Programma Regionale Dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen	10
	1.1 Werken onder de omgevingswet	12
	1.2 Regionaal operationeel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving (ROK-VTH)	15
	1.3 Transitie zorgvuldige veehouderij	16
	1.4 Zeer zorgwekkende stoffen (ZZS)	17
	1.5 Energie	19
	1.6 Water	21
	1.7 Samen Sterk in Brabant (SSiB)	22
	1.8 Milieuklachtencentrale (MKC)	24
2.	Programma Individuele Dienstverlening	26
	2.1 Uitvoering VTH-taken	27
	2.2 Vergunningverlening	29
	2.3 Toezicht	31
	2.4 Handhaving	32
	2.5 Specialistische dienstverlening	33
	2.6 Natuurbescherming	35
	2.7 Bodemtaken	36
3.	Programma Bedrijfsvoering	39
	3.1 Declarabiliteit	42
	3.2 Organisatie	43
	3.3 Prijsontwikkeling	44
	Paragrafen	**47**
	Paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing	47
	Paragraaf Financiering	52
	Paragraaf Bedrijfsvoering	55
	Paragraaf Verbonden partijen	59
	Niet van toepassing zijnde paragrafen	61
II	**Financiële begroting 2024**	**62**
	Financiële samenvatting	64
	Algemeen	68
	Algemene financiële kaders	68
	Financieel technische uitgangspunten	69
	Baten en lasten begroting 2024-2027	**70**
	Overzicht van baten en lasten 2024	70
	Overzicht meerjarenperspectief lasten 2024-2026	71
	Totaal lasten verdeeld naar programma's en overhead	72
	Overzicht meerjarenperspectief baten 2024-2027	73
	Toelichting op baten en lasten 2024	**74**
	Programma Regionale Dienstverlening	74
	Programma Individuele Dienstverlening	75
	Programma Bedrijfsvoering	77
	Declarabiliteit	78
	Tariefontwikkeling	81
	Overzicht incidentele baten en lasten 2024	**83**
	Uiteenzetting financiële positie	**85**
Bijlagen		**90**
	Overzicht bijdragen per deelnemer 2024	92
	Overzicht baten en lasten per taakveld	94
	Geactualiseerde risicoanalyse	96
	Afkortingenlijst	98

Inleiding

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) is een gemeenschappelijke regeling van 11 overheden: 10 gemeenten in Noordoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant (onze deelnemers). Samen dragen we een gedeelde verantwoordelijkheid voor een schone, duurzame en veilige leefomgeving voor mensen, dieren en planten. Als verlengstuk van het lokale en provinciale bestuur voert de ODBN een deel van de wettelijke overheidstaken op dit gebied uit.
Bij de ODBN werken uitvoeringsexperts op het gebied van vergunningen, toezicht, handhaving en diverse specialismen zoals geluid, bodem, asbest, natuur, omgevingsveiligheid, luchtkwaliteit, geur en mest. De ODBN heeft op de genoemde terreinen een adviserende taak en werkt aan innovatie en ontwikkeling. De taak rondom de groene wetten voert de ODBN voor heel Brabant uit. Vanuit het kantoor in 's-Hertogenbosch werken meer dan 300 collega's dagelijks aan een schone, duurzame en veilige leefomgeving, nu en in de toekomst. Dat is onze **missie**.

Onze leefomgeving is divers en een actueel thema voor elke inwoner en ondernemer. Als deskundige uitvoeringsorganisatie signaleren en agenderen we de voortdurende veranderingen in onze leefomgeving. Dit betekent doorlopende ontwikkeling en vernieuwing van ons werk. Onze deskundige medewerkers op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) werken binnen de kaders van de wetten van milieu, natuurbescherming, bouwen en wonen. Zo kunnen we de gemeenten in Noordoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant professioneel en met kennis van zaken adviseren. De ODBN richt zich op samenwerking; binnen de eigen organisatie, met gemeenten, de Provincie en andere relevante organisaties. Gemeenten en de Provincie voelen zich als eigenaar en als opdrachtgever betrokken. Dat is onze **visie**.

Als ODBN zijn we primair een uitvoeringsorganisatie van VTH-taken. We streven naar continue verbetering van de kwaliteit en investeren in de deskundigheid van onze medewerkers, ons belangrijkste kapitaal. Naast de uitvoering van VTH-taken adviseren wij steeds meer over de effecten van beleid in de praktijk. Door ons werk zien we wat er in de leefomgeving gebeurt. Ook Brabantbreed en landelijk dragen we onze expertise uit en staat onze leefomgeving in Brabant Noord centraal. Kortom onze **ambitie** is:

"De ODBN is dé deskundige uitvoerder op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Vanuit onze kennis van de praktijk adviseren wij over milieu en natuur en de uitvoerbaarheid en effecten van beleid."

Leeswijzer
De begroting bestaat uit twee onderdelen: de beleidsbegroting en de financiële begroting. In de begroting schetsen wij onze verwachtingen voor 2024: zowel financieel als beleidsinhoudelijk.
Als eerste leest u de **beleidsbegroting**. In dit deel beschrijven we onze beleidsvoornemens voor 2024, mede aan de hand van de ontwikkelingen die op ons afkomen. In het tweede gedeelte van de beleidsbegroting wordt ingegaan op de verplicht voorgeschreven paragrafen, uiteraard voor zover deze van toepassing zijn op de ODBN.
In het tweede deel vindt u de **financiële begroting**. Deze start met de financiële samenvatting waarin de hoofdlijnen van de financiële ontwikkelingen verwoord zijn. In de delen daarna worden de (meerjaren)ramingen gepresenteerd en wordt er getoond waar de afwijkingen zitten. Ook de staat van incidentele baten en lasten en de geprognosticeerde balans zijn in dit deel terug te vinden.

P&C cyclus
De P&C-cyclus van de ODBN kent drie programma's die leidend zijn voor de indeling van de beleidsbegroting. De volgorde van de programma's is ten opzichte van eerdere P&C-documenten gewijzigd om de leesbaarheid te vergroten.

1. Het eerste programma heet nu **Regionale Dienstverlening en collectieve ontwikkelingen**. Dit programma gaat over de taken die de ODBN voor de regio uitvoert, zoals de collectieve taken en Samen Sterk in Brabant (SSiB). Hierin worden de overkoepelende thema's beschreven die op diverse punten in deze begroting zijn effect gaan vinden. Denk bijvoorbeeld aan de thema's als Omgevingswet en het stikstofdossier.
2. Het programma **Individuele Dienstverlening** gaat over de dienstsverlening aan een deelnemer van zowel de wettelijke basistaken als de verzoektaken die een deelnemer bij de ODBN heeft belegd. Ook zijn hierin de aanvullende verzoektaken opgenomen die buiten de werkprogramma's vallen.
3. Het laatste onderdeel betreft het programma **Bedrijfsvoering**.

De begroting is de nadere concretisering van de Kadernota 2024, waarin wij de ontwikkelingen hebben geschetst die op ons afkomen. In de begroting gaat het om de beleidsinhoudelijke en financiële voornemens van de ODBN als geheel. Daarbij gaan we niet in op de situatie per deelnemer. De concrete werkzaamheden die wij voor elk van onze deelnemers uitvoeren, worden uitgewerkt in de gemeentelijke werkprogramma's en de provinciale opdracht.

I. Beleidsbegroting

1 Programma's

1 Programma Regionale Dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen

Inhoud Programma

De Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) voert het programma Regionale Dienstverlening en Collectieve Ontwikkelingen uit. Hierin zijn werkzaamheden opgenomen die worden uitgevoerd voor het collectief aan deelnemers. De volgende onderwerpen maken onderdeel uit van dit programma:

- Het Ontwikkelprogramma (waaronder het budget Collectieve Taken) waarin de ontwikkelopgaven voor de ODBN worden toegelicht en zijn begroot
- Samen Sterk in Brabant (SSiB)
- Overige regionale werkzaamheden (voormalig RMB)
  - Sanering verkeerslawaai (ISV)
  - Beheer en nazorg (voormalige) stortplaatsen
- Diverse ontwikkelingen die van invloed zijn op diverse onderdelen in deze begroting.

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
HUIDIGE WETTEN VOOR OMGEVINGSWET		
Wet milieubeheer	1 maart 1993	
Activiteitenbesluit	1 januari 2008	1 januari 2024*
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	1 oktober 2010	1 januari 2024*
Wet natuurbescherming	1 januari 2017	1 januari 2024*
Draaiboek deelproces milieubeheer	25 september 2017	
NA INVOERING VAN OMGEVINGSWET		
Omgevingswet	1 januari 2024*	In ontwikkeling
Nadere regelgeving	1 januari 2024*	In ontwikkeling

* *Uitgaande van besluit invoering Omgevingswet per 1 januari 2024.*

Een belangrijk onderdeel van de Regionale Dienstverlening is het jaarlijks op te stellen Ontwikkelprogramma. In het Ontwikkelprogramma bundelen we de meerjarige ontwikkelopgaven van de ODBN. Het Ontwikkelprogramma 2024 wordt opgesteld op basis van de Kadernota, deze begroting en de dan actuele ontwikkelingen.

Het Ontwikkelprogramma richt zich op productinnovatie en -ontwikkeling, kwaliteitsverbetering en het efficiënter uitvoeren van de primaire taken. Het Ontwikkelprogramma en de daaruit volgende projecten vormen daarmee een vliegwiel voor noodzakelijke ontwikkelingen op het programma Individuele Dienstverlening.

De activiteiten uit Ontwikkelprogramma worden gedekt uit het budget Collectieve Taken, Regionaal Operationeel Kader, indirecte uren en vanuit verschillende opdrachten van de Provincie en gemeenten die bij de ODBN zijn neergelegd. En – indien beschikbaar – financieren we activiteiten door middel van een subsidie of een uitkering. Denk daarbij aan de specifieke uitkering (SPUK) energie.

Wat willen we bereiken?

In het programma Regionale Dienstverlening werkt de ODBN samen met haar deelnemers aan de regionale ontwikkelingen en de voorbereiding en vertaling van beleidsmatige en maatschappelijke ontwikkelingen, zodat deze in de taakuitvoering binnen het programma Individuele Dienstverlening kunnen worden uitgevoerd.

Wat gaan we daarvoor doen in 2024?

De huidige samenleving verandert steeds sneller. Daarnaast is wet- en regelgeving soms strijdig of zijn er lacunes in beleid. Dit alles maakt het komen tot een antwoord op de nu relevante en toekomstige vraagstukken ingewikkeld. Dit toont het belang aan voor een robuuste en sterke omgevingsdienst. Daarom zet de ODBN in 2024 de reeds ingezette koers van ontwikkeling door. De ODBN blijft haar deelnemers ondersteunen, adviseren en voorbereiden op de vraagstukken van nu en in de toekomst.

In dit hoofdstuk worden diverse thema's beschreven die we in 2024 oppakken. Op voorhand maakt de ODBN de kanttekening dat de kans bestaat dat als gevolg van (maatschappelijke) ontwikkelingen of nieuwe vraagstukken andere keuzes moeten worden gemaakt en er afgeweken zal worden van de begroting 2024. Als dat het geval is wordt u daarover geïnformeerd en gaan we met elkaar in overleg.

1.1 Werken onder de Omgevingswet

Het jaar 2024 zal in het teken staan van het in werking treden van de Omgevingswet. Tijdens het opstellen van dit document is de vastgestelde datum van in werking treden van de Omgevingswet 1 januari 2024. Het in werking treden van de Omgevingswet heeft een grote impact op de uitvoering van de werkzaamheden bij de ODBN. De Omgevingswet raakt werkzaamheden van alle medewerkers van de ODBN. De implementatie van de Omgevingswet is een grote opgave die niet budgetneutraal uitgevoerd kan worden. Zowel de aanloop ernaartoe als de eerste jaren van het in werking zijn van de Omgevingswet zal er extra budget benodigd zijn om de werkzaamheden goed te laten verlopen.

We voorzien dat het speelveld voor de ODBN door de komst van de Omgevingswet complexer wordt. De soms tegenstrijdige belangen van alle partijen komen samen binnen de Omgevingswet. Adviseren hierover wordt een belangrijk onderdeel van de werkzaamheden. Zowel voor specialisten als voor vergunningverleners, toezichthouders, handhavers en juristen.

Het fundament van het VTH –werk (vergunningverlening, toezicht en handhaving) verandert onder de Omgevingswet. Waar nu door de ODBN vooral inrichtinggebonden werk wordt verricht, wordt onder de Omgevingswet werk verricht op basis van milieubelastende activiteiten (mba's). Ook vindt er een verschuiving in bevoegd gezag en in de vergunnings- en meldingsplicht plaats. Hierdoor is de verwachting dat het werk intern ook deels verschuift van vergunningverlening naar toezicht. Het veranderende fundament heeft een effect op de werkvoorraad en op de doorlooptijd van de verschillende werkzaamheden. Hoe groot deze impact zal zijn is op dit moment nog niet te vast te stellen.

We krijgen te maken met omgevingsplannen van de deelnemende gemeenten en de Omgevingsverordening van de Provincie. Onder de Omgevingswet wordt een deel van de rijksregels gedecentraliseerd in het omgevingsplan en de omgevingsverordening. Tot op zekere hoogte wordt het mogelijk om zelf invulling aan deze regels te geven. Daardoor kunnen alle 10 de gemeenten binnen het werkgebied van de ODBN andere regels in het omgevingsplan opnemen en de Provincie andere regels in de omgevingsverordening. Dit maakt het werken met de Omgevingswet complex. Ook zal de ODBN gevraagd worden om mee te denken over de invulling van het omgevingsplan. Specialistische kennis is veelal niet (meer) in voldoende mate bij gemeenten aanwezig.

Vergunningverleners zullen ook steeds meer worden gevraagd om mee te denken over hoe een initiatief mogelijk gemaakt kan worden in plaats van te toetsen of een aangevraagde situatie mogelijk is.

Een belangrijke uitdaging schuilt in het voorzien in voldoende (specialistische) kennis die nodig is om te werken met de Omgevingswet en capaciteit. De druk op de arbeidsmarkt raakt ons ook als organisatie.

Met de komst van de Omgevingswet wordt het thema gezondheid nog belangrijker, omdat dit nu opgenomen is in de wet zelf. Hierbij moeten we nauw samenwerken met de GGD als kennisdrager en adviseur.

Wat gaan we doen in 2024?

- → Ongeacht de daadwerkelijke inwerkingtredingsdatum, doen we er alles aan om tijdig voorbereid te zijn op het in werking treden van de Omgevingswet.
- → Voor de implementatie van de Omgevingswet blazen we de focusgroep Omgevingswet nieuw leven in. De focusgroep is het intern Quick Response Team Omgevingswet die als kennisbank fungeert.
- → We gaan de deelnemers adviseren en helpen met het maken van de verschillende keuzes die de Omgevingswet biedt. Te denken valt aan het adviseren bij het vormgeven van het omgevingsplan. Daarnaast worden knelpunten in bijvoorbeeld de omgevingsplannen gesignaleerd en teruggekoppeld aan de deelnemers.
- → Het omzetten van inrichting naar mba zal waarschijnlijk op natuurlijke momenten plaats vinden. Dit betekent dat gedurende 2024 en de jaren daarna naast de reguliere werkzaamheden van toezichthouders en vergunningverleners deze ook, op een natuurlijk moment, de inrichting omzetten naar de verschillende mba's.
- → We werken onder de nieuwe Omgevingswet en zullen zo snel als mogelijk inspelen op eventuele problemen die zich zullen voordoen bij ons of onze deelnemers.
- → We verwachten een toename van de inzet van onze specialisten omdat deze kennis steeds minder bij de deelnemers aanwezig is.
- → We verwachten dat het werkaanbod gaat veranderen. Werkzaamheden zullen deels van uitvoering naar advisering gaan en van vergunningverlening naar toezicht.

Welke onzekerheden kennen we?

- → We verwachten dat de Omgevingswet op 1 januari 2024 in werking treedt. Er wordt wel rekening gehouden met de mogelijkheid dat de wet opnieuw wordt uitgesteld.
- → De effecten van de Omgevingswet, waaronder de overgangsperiode, zijn op het moment van schrijven nog niet goed te omvatten. Daardoor kunnen we nog niet aangeven welke budgettaire gevolgen dit heeft voor onze deelnemers.Ook zijn er nog geen (landelijke) ervaringscijfers. Samen met onze deelnemers blijven we evalueren tijdens deze periode over het verloop van onder andere de *overgangsperiode*.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

1.2 Regionaal operationeel kader vergunningverlening, toezicht en handhaving (ROK-VTH)

In het Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (ROK-VTH) dat in de loop van 2023 door onze deelnemers wordt vastgesteld, wordt het beleid van onze deelnemers op het terrein van vergunningverlening, toezicht en handhaving verwoord. Een onderdeel hiervan is de wijze waarop verdere invulling wordt gegeven aan deze onderdelen. Op basis van kwalitatieve en kwantitatieve data worden risicovolle bedrijven in kaart gebracht en wordt er invulling gegeven aan de branches en thema's. Dit zal er mogelijk ook toe leiden dat de wijze waarop wij onze opdracht uitvoeren verandert. De mogelijkheden als gevolg van meer informatiegestuurd werken zullen hierin steeds meer ondersteunend zijn. Daarnaast zullen er in 2023 nog nadere keuzes worden gemaakt in het ROK-VTH die zijn uitwerking zullen hebben op onze werkzaamheden in 2024.

Wat gaan we doen in 2024?

- → We voeren onze milieutaken uit in overeenstemming met het ROK-VTH en in lijn met de werkprogramma's van onze deelnemers.

Welke onzekerheden kennen we?

- → Het ROK VTH 2023 moet nog worden vastgesteld. Op basis daarvan kunnen veranderingen plaatsvinden in de wijze waarop de opdracht vanaf 2024 wordt ingevuld. Hierover blijven we spreken met onze deelnemers om alle ontwikkelingen te volgen.

1.3 Transitie Zorgvuldige Veehouderij

De transitie naar een zorgvuldige veehouderij blijft een actueel onderwerp dat hoog op de maatschappelijke agenda staat. De ODBN focust zich op de uitvoeringsconsequenties van het veranderende beleid. VTH-taken moeten namelijk goed en efficiënt worden uitgevoerd, ondanks de onzekerheid die dit dossier kent.

De datum voor de aanpassing van de verouderde stallen is op dit moment verschoven naar 1 juli 2024. Met de ontwikkelingen in het politieke landschap waarin wij acteren, blijft de inhoud van dit dossier zich transformeren en uitbreiden. Door deze grote dynamiek blijft het voorspellen van wat dit betekent voor ons werk en de werkvoorraad lastig.

Als ODBN blijven we ons actief op de hoogte stellen van de ontwikkelingen die zich binnen de veehouderij en op aanpalende onderwerpen afspelen, zoals stikstof, stoppers en saldering. We blijven het belang van een tijdige vertaling naar het VTH-instrumentarium benadrukken. Hierover stemmen we ook Brabantbreed af met de andere Brabantse omgevingsdiensten en partners in het (ambtelijke) Agrarisch Platform Brabant.

Ten slotte zien we ook het belang van het onderwerp gezondheidsrisico's rond veehouderijen toenemen. Door de inwerking treding van de Omgevingswet wordt het thema gezondheid nog meer benadrukt, met de opname van dit thema in de wet. We blijven de ontwikkelingen volgen met de GGD als kennisdrager en adviseur.

Wat gaan we doen in 2024?

- → Naast het capaciteitsvraagstuk proberen we ook de gevolgen voor het VTH-beleid en de strategie in kaart te brengen. Dit pakken we Brabantbreed op in het Agrarisch Platform Brabant met de ODZOB, OMWB en andere partners.
- → We benadrukken het belang van een tijdige vertaling naar het VTH-instrumentarium.

Welke onzekerheden kennen we?

- → Het is niet precies te voorspellen wanneer ondernemers een vergunningaanvraag gaan doen, of een verzoek voor een intrekking als het een stopper betreft. Er is op dit moment nog veel onduidelijk, vooral omdat een concreet landelijk beleid ontbreekt. Daarnaast zorgt de recente jurisprudentie met gevolgen voor de WTH-uitvoering voor grote onzekerheid. Niet alleen bij ons, maar ook in de samenleving. De actualiteiten worden gevolgd en gedeeld met onze deelnemers.

1.4 Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)

De aanwezigheid van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) is een actueel thema dat de afgelopen jaren steeds meer aandacht krijgt. De aanwezigheid van ZZS speelt breed: in lucht, water en bodem. Deze stoffen zijn geclassificeerd als de gevaarlijkste stoffen voor mens en milieu, en het streven is om deze stoffen uit de leefomgeving te weren. De drie Brabantse omgevingsdiensten zijn in opdracht van de Provincie bezig met het vormen van een beeld over emissies van ZZS in Noord-Brabant. Vanwege de aanwezigheid van grote industrie in Midden-West Brabant is de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) trekker hiervan.

Het vergroten van de kennis van ZZS bij onze toezichthouders (ook voor gemeentelijke taken) is een belangrijke stap om ZZS mee te nemen in onze taakuitvoering. Maar ook in de risicoanalyse bij de herijking van het Regionaal Operationeel Kader krijgt ZZS een plaats. Zo zoomen we in op branches met een hoog risiconiveau, door projectmatig en themagericht toezicht.

Landelijk lopen verschillende pilots die betrekking hebben op ZZS. Als ODBN volgen we de ontwikkelingen op de voet. Inzichten die we opdoen – onder meer op basis van de resultaten van de pilots – kunnen invloed hebben op de inrichting van het werkprogramma 2024 en het Ontwikkelprogramma 2024 en deze worden tijdig gecommuniceerd met de deelnemers.

Wat gaan we doen in 2024?

→ We vergroten de kennis van onze toezichthouders over ZZS, zodat zij deze mee kunnen nemen in hun taakuitvoering.

→ Het volgen van ontwikkelingen rondom ZZS en het adviseren daarover wordt in 2024 bekostigd vanuit het budget Collectieve Taken. De omvang van deze uren wordt bepaald in het Ontwikkelprogramma 2024.

→ We volgen de landelijke ontwikkelingen op de voet en mengen ons actief in projecten op landelijk en regionaal niveau.

Welke onzekerheden kennen we?

→ Op dit moment weten we nog niet welke impact ZZS gaat hebben op het werkprogramma 2024 en het Ontwikkelprogramma 2024. Zodra we meer zicht hebben op ontwikkelingen met impact op de genoemde programma's, communiceren wij daar actief over met onze deelnemers.

1.5 Energie

Energiebesparing is een belangrijke maatschappelijke opgave met steeds meer urgentie. De ODBN heeft in 2021 een 'Energiebod' aan gemeenten gedaan om met energietoezicht bij te dragen aan de realisatie van de besparingsambitie in de RES-NOB 1.0. Sinds 2022 nemen vijf gemeenten deel aan dit Energiebod. De verwachting is dat dit aantal in 2024 groeit en dat de inzet van de ODBN op energietaken zal toenemen.

In 2024 wordt de energiewetgeving op verschillende punten aangepast en uitgebreid. De energiebesparingsplicht wordt verbreed naar vergunningplichtige bedrijven (deze komen voor energie onder algemene regels te vallen) en CO2-besparende maatregelen. Er komt een energielabel C verplichting voor kantoren en de Omgevingswet splitst energietoezicht op in toezicht op activiteiten en gebouwen. In de Omgevingswet komen veel activiteiten onder lokale regels te vallen. De verwachting is nu dat de Omgevingswet leidt tot versnippering van de uitvoering en een grotere inzet van de ODBN om hetzelfde resultaat te bereiken. Omdat wetgeving nog niet definitief is, zijn de precieze implicaties op voorhand moeilijk in te schatten. Deze zijn ook afhankelijk van de eigendomssituaties bij bedrijven en de wijze waarop gemeenten invulling geven met lokale regels.

In 2024 verhuist ook het energietoezicht bij ETS-bedrijven (grote bedrijven die deelnemen aan het Europees handelssysteem voor broeikasgassen) van het Rijk naar omgevingsdiensten. Het Rijk stelt budget beschikbaar voor het opleiden van onze medewerkers.

Naast de wettelijke ontwikkelingen is er ook sprake van een meerjarige Rijksfinanciering van Omgevingsdiensten voor het uitvoeren van energietoezicht. Hiervoor is voor de 29 omgevingsdiensten een bedrag van EUR 9,5 miljoen per jaar begroot voor de periode 2022-2027.

De ODBN heeft de intentie om, vanuit de uitvoering van het Energiebod, gemeenten te informeren over deze nieuwe ontwikkelingen en de uitvoering zoveel mogelijk te integreren in de lopende uitvoering van het Energiebod. Wanneer dat leidt tot extra inzet en een wijziging in de financiering doet de ODBN daarvoor een voorstel.

Wat gaan we doen in 2024?

- → In 2024 draagt de ODBN met het Energiebod bij aan de energiebesparingsambities van de deelnemende gemeenten. De inzet van de ODBN wordt door monitoring direct gekoppeld aan het energiebesparingsdoel van de RES-NOB 1.0. Regionaal hangt de bereikte energiebesparing mede af van de opdracht aan de ODBN.
- → In de uitvoering van het Energiebod kan de ODBN – in afstemming met de gemeenten – de nieuwe wet- en regelgeving implementeren, waaronder de verbrede energiebesparingsplicht, de energielabel C-verplichting kantoren, de Omgevingswet en het toezicht ETS-bedrijven.
- → We integreren (eventuele) subsidie voor omgevingsdiensten met de opdracht van gemeenten.
- → Wettelijke ontwikkelingen worden besproken met de accountmanagers en de leden van het RSP. De resultaten van het energietoezicht worden gedeeld met het programmateam en de stuurgroep RES.

Welke onzekerheden kennen we?

- → Ook op het onderwerp energie zijn de concrete implicaties van de Omgevingswet nog onduidelijk. De precieze implicaties van de wet op energietoezicht zullen pas in de uitvoering blijken. Afhankelijk van de rol die de gemeente opdraagt aan de ODBN kan er een toename van uren zijn. Deze opdracht wordt verwerkt in het werkprogramma 2024.
- → Het is nog niet duidelijk of en welke gemeenten ons opdracht geven voor toezicht en handhaving op de energielabel C-verplichting bij kantoren. De gesprekken worden nog gevoerd met onze deelnemers en zullen hierover meer opheldering geven.
- → Of de aangekondigde subsidie voor energietoezicht van de omgevingsdiensten er komt in 2024 – en hoe hoog deze subsidie dan zal zijn – is op dit moment onduidelijk. De actuele ontwikkelingen worden gevolgd door onze medewerkers en indien nodig gedeeld met onze deelnemers.

1.6 Water

Een steeds actueler thema in de leefomgeving is water. Zowel de kwaliteit als de hoeveelheid van water wordt een steeds groter probleem. Slechts 1% van de wateren in Nederland voldoet aan de Europese Kaderrichtlijn Water, waarin eisen zijn gesteld aan de waterkwaliteit. Daarnaast krijgen we steeds vaker te maken met extreme neerslag en droogte.

Alhoewel binnen het thema water vaak wordt gedacht aan de Waterschappen, heeft ook de omgevingsdienst een rol in het bewaken van de waterkwaliteit en -kwantiteit. Middels vergunningverlening, toezicht en handhaving voeren wij controles uit naar de waterkwaliteit als het gaat om indirecte lozingen. Denk hierbij ook aan het lozen van Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS) in water.

Wat gaan we doen in 2024?

- → We zetten in op kennisontwikkeling op het gebied van water van onze vergunningverleners en toezichthouders, zodat zij voldoende zijn uitgerust om hun taken uit te voeren.
- → Daarnaast verkennen wij onze rol binnen het thema water en circulaire economie. We onderzoeken in eerste instantie samen met waterschap Aa en Maas hoe bedrijven kunnen worden gestimuleerd om hun afvalwater te hergebruiken.

Welke onzekerheden kennen we?

- → Het thema water staat binnen de ODBN nog in de kinderschoenen. In 2023 is een start gemaakt om dit thema te agenderen bij gemeenten en de Provincie, en is een verkenning gedaan naar de rol van de ODBN binnen dit thema. In 2024 moet dit verder worden geconcretiseerd.
- → Mogelijk komen er subsidies beschikbaar voor bijvoorbeeld kennisverwerving op het thema indirecte lozingen. Wij volgen het verloopvan dergelijke subsidies en programma's, maar de volledige uitwerking ervan is nog niet bekend.

1.7 Samen Sterk in Brabant (SSiB)

Samen Sterk in Brabant (SSiB) is een provinciebrede samenwerkingsvorm – onder formeel werkgeverschap van de ODBN. Hierin participeren gemeenten, Provincie, terreinbeherende organisaties, particuliere grondeigenaren, waterschappen en waterwinbedrijven. Samen met het netwerk wordt gewerkt aan een schoon, veilig en groen buitengebied. SSiB handhaaft op zaken als stroperij, wildcrossen, afvaldumpingen en het overtreden van de toegangsbepalingen.

In 2023 heeft er een brede discussie plaats gevonden wat heeft geresulteerd in een nieuwe visie 2024-2030. De Provincie is voornemens om in 2023 de incidentele bijdrage om te zetten naar een structurele bijdrage. Dat biedt SSiB meer zekerheid voor het voortbestaan van de organisatie.

SSiB is binnen de ODBN ondergebracht bij het Team Handhaving. Net als voor het gehele team geldt voor SSiB dat het informatiegestuurd handhaven een belangrijke ontwikkelrichting is, waarvan we in 2024 nog meer de vruchten moeten gaan plukken. Met de juiste informatie krijgen we meer grip op de brede problematiek waarmee we te maken hebben in de Brabantse natuur- en buitengebieden. Een belangrijke ontwikkeling is daarbij de Digitale Briefing Buitengebied. De Digitale Briefing Buitengebied stelt de handhavingspartners in het buitengebied van Brabant in staat om informatie actief met elkaar te delen. In 2021 is voor het eerst geëxperimenteerd met de briefing en inmiddels zijn steeds meer partners op de briefing aangesloten. In 2024 zullen we de dit verder door ontwikkelen.

SSiB legt jaarlijks verantwoording af in het jaarverslag. Zie hiervoor **www.ssibbrabant.nl**.

Wat gaan we doen in 2024?

- → In 2024 is de incidentele provinciale bijdrage waarschijnlijk omgezet naar een structurele financieringsvorm. We blijven onze werkwijze aanscherpen en benutten daarbij het Informatiegestuurd werken (IGW) en innovaties zoals de Digitale Briefing Buitengebied en de GEO-app.
- → Het ministerie van Justitie en Veiligheid investeert jaarlijks 5,5 miljoen in groene boa's. Ieder jaar maken we gebruik van deze subsidie voor capaciteit behoud c.q. uitbreiding.

Welke onzekerheden kennen we?

- → De overgang naar een structurele financieringsvorm is een voornemen van het huidige provinciebestuur. Het effect van de provinciale verkiezingen in 2024 op de te varen koers is op dit moment niet te voorzien.
- → Het ministerie werkt aan een visie op de boa-functie. Hoewel een grote verschuiving in de functie van boa's op dit moment niet aan de orde lijkt, is nog onduidelijk welke consequentie deze visie zal hebben voor de groene boa's van SSiB. Dit zal blijvend worden gemonitord door SSiB en geagendeerd worden bij onze deelnemers wanneer dit beleid is ontwikkeld.

1.8 Milieuklachtencentrale (MKC)

Namens onze deelnemers voeren wij als ODBN de klachtenregeling uit. Burgers moeten hun beklag kunnen doen wanneer zij overlast ervaren van bedrijven, zoals geluidsoverlast, geuroverlast of bodemverontreiniging. Burgers kunnen hun klacht kwijt bij de MilieuKlachtenCentrale (MKC), een samenwerkingsconstructie van de drie Brabantse omgevingsdiensten. De MKC zet de klacht vervolgens door richting de betrokken omgevingsdienst.

In 2022 is het aantal klachten gestabiliseerd en wordt de huidige werkwijze voortgezet.

In 2024 werken we met een nieuw milieuklachtenregistratiesysteem. S@men, het huidige registratiesysteem, wordt vanaf dan niet meer ondersteund.

Wat gaan we doen in 2024?

- → We consolideren de nieuwe werkwijze.
- → In 2024 werken we met een nieuw milieuklachtenregistratiesysteem.
- → In 2024 vindt evaluatie plaats van het nieuwe milieuklachtenregistratiesysteem.

Welke onzekerheden kennen we?

- → De werking van het nieuwe milieuklachtenregistratiesysteem op onze werkwijze. De invloed van het nieuwe systeem zal in 2024 blijken en later in 2024 geëvalueerd worden. Belangrijke conclusies worden hierna gedeeld met onze deelnemers indien nodig.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA REGIONALE DIENSTVERLENINGG BEDRAGEN X € 1.000,-	REKENING 2022	BEGROTING 2023 NA WIJZIGING	BEGROTING 2024
Personeel	1.929	1.927	**2.129**
Bedrijfsmiddelen	578	643	**680**
TOTAAL LASTEN	**2.506**	**2.569**	**2.809**
Collectieve Taken	659	853	**882**
Samen Sterk in Brabant	2.484	2.520	**2.758**
Overige regionale programma's	191	146	**151**
TOTAAL BATEN	**3.334**	**3.518**	**3.792**
SALDO	**828**	**949**	**984**

Toelichting

Voor de uitvoering van het programma Regionale Dienstverlening zijn in deze begroting 31.165 uren opgenomen. Het grootste deel hiervan (22.615 uren) heeft betrekking op Samen Sterk in Brabant. Daarnaast zijn er 7.316 uren voor Collectieve Taken, 1.000 uren voor sanering verkeerslawaai en 234 uren voor overige regionale taken.

Taakvelden

Om op landelijk niveau begrotingen van overheidsorganisaties te kunnen aggregeren is door het Rijk een uniforme set van taakvelden vastgesteld. De activiteiten uit het programma Regionale Dienstverlening hebben betrekking op:

Taakveld 1.1	→	Crisisbeheersing
Taakveld 7.3	→	Beheer stortplaatsen
Taakveld 7.4	→	Milieubeheer

2. Programma Individuele Dienstverlening

Inhoud programma

Het programma Individuele Dienstverlening sluit aan op de individuele werkprogramma's die we met onze deelnemers vaststellen. Het gaat om onze kerntaken: vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van milieu, natuurbescherming, bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling en omgevingsrecht (advies).

Voor de basistaken geldt dat gemeenten deze bij de ODBN neer dienen te leggen. Voor de (overige) verzoektaken geldt dat de gemeente zelf de afweging maakt of deze taken in eigen beheer uitgevoerd worden, of en in welke omvang dat deze belegd worden bij de ODBN.

Beleidskader/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
HUIDIGE WETTEN VOOR OMGEVINGSWET		
Wet milieubeheer	1 maart 1993	
Activiteitenbesluit	1 januari 2008	1 januari 2024*
Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)	1 oktober 2010	1 januari 2024*
Wet natuurbescherming	1 januari 2017	1 januari 2024*
Draaiboek deelproces milieubeheer	25 september 2017	
NA INVOERING VAN OMGEVINGSWET		
Omgevingswet	1 januari 2024*	In ontwikkeling
Nadere regelgeving	1 januari 2024*	In ontwikkeling

** Uitgaande van besluit invoering Omgevingswet per 1 januari 2024.*

Wat willen we bereiken?

Als ODBN werken we samen met onze deelnemers en ketenpartners aan een schone, duurzame en veilige leefomgeving. Binnen dit programma voeren wij voor onze deelnemers de werkprogramma's uit die in december 2023 worden vastgesteld. Binnen de uitvoering van deze VTH- en specialistische milieutaken zijn er een aantal ontwikkelingen die van invloed zijn op de uitvoering. Deze lichten we onder dit programma toe.

We moeten onze VTH-taken voortdurend blijven ontwikkelen. Veranderingen in wet- en regelgeving, maatschappelijke ontwikkelingen en wensen vanuit onze deelnemers zorgen voor een continue bijstelling van ons takenpakket. Als ODBN moeten we aandacht hebben voor veranderingen in onze omgeving. In een snel veranderende wereld kunnen we alleen beter worden door nauw samen te werken met onze partners en deelnemers. Zo kunnen we de lokale situatie optimaal koppelen aan onze kennis en deskundigheid over de fysieke leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen in 2024?

2.1 Uitvoering VTH-Taken

Ook in 2024 gaat de aandacht weer primair uit naar de uitvoering van de VTH-taken, die bestaan uit de wettelijk bij ons belegde taken, de zogenoemde basistaken, de VTH-verzoektaken en verzoektaken die buiten de werkprogramma's vallen. Een kanttekening daarbij is dat we naar verwachting niet meer zullen werken onder de wetgevingsregimes van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en de Wet natuurbescherming (Wnb), maar onder de brede paraplu van de Omgevingswet die 1 januari 2024 in werking treedt.

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is zonder meer de belangrijkste ontwikkeling die wij voorzien voor 2024. De wet brengt onzekerheden met zich mee zoals de ontwikkeling van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). De effecten van de overgangsperiode, waarin we oude zaken nog volgens oud-recht moeten afhandelen maar tegelijkertijd werken met het nieuwe wettelijke stelsel, en bijvoorbeeld van de omzetting van het inrichtingenbestand naar milieubelastende activiteiten, laten zich op dit moment echter nog niet kwantificeren. In deze begroting is daar dan ook nog geen rekening mee gehouden.

Daar waar de rechter voorheen voornamelijk toetste aan bestaande wet- en regelgeving, kijkt de rechter steeds meer naar de effecten van het beleid en de regelgeving in de praktijk. Dit geeft ook voor burgers meer ruimte om bepaalde overlastsituaties ter discussie te stellen. Dit zorgt voor veel onduidelijkheid en onzekerheid voor de aanvragers van vergunningen, maar ook voor de ODBN. Moet je situaties vergunnen die voldoen aan de wetgeving maar niet de gewenste milieueffecten hebben? We zien een ontwikkeling waarbij vergunningen steeds meer doelvoorschriften dan middelvoorschriften zullen bevatten. Dit zal ook zijn effecten hebben voor toezicht en handhaving.

Tenslotte zien we dat de mondiale crisis een grote impact heeft op de economie en dus ook op de financiën van onze deelnemers en de bedrijven. De energiemarkt is geraakt en samen met het tekort aan materialen zorgt dit ervoor dat bedrijven hun uitbreidingsplannen (tijdelijk) stil moeten zetten. Hierdoor kunnen noodzakelijke maatschappelijke veranderingen langer duren dan gepland en gehoopt. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de energietransitie. Dit vraagt meer geduld van de samenleving. Deze ontwikkelingen hebben niet alleen impact op de samenleving, maar mogelijk ook op de VTH-taakuitvoering in 2024.

Wat gaan we doen in 2024?

- → We voeren onze werkzaamheden uit volgens de kaders van het ROK VTH en conform hetgeen dat we afspreken in de werkprogramma's van onze deelnemers.
- → Ongeacht de daadwerkelijke inwerkingtredingsdatum, zorgen wij ervoor tijdig klaar te zijn voor de Omgevingswet.
- → Voor de implementatie van de Omgevingswet is een focusgroep ingericht. Deze krijgt de ruimte om moeilijkheden bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet snel op te lossen: als ware een Quick Response Team Omgevingswet. In 2023 verkennen we hoe we dit team verder vorm en body gaan geven. Ook onderzoeken we welke werkzaamheden moeten worden uitgevoerd om het inrichtingenbestand om te zetten naar een mba-bestand. Bij inwerkingtreding van de Omgevingswet willen we daar zo ver mogelijk mee zijn, maar een 'volledig' mba-bestand is – voor zover dat überhaupt haalbaar of wenselijk is - dan nog niet mogelijk en ook geen vereiste. Naar verwachting zullen we het mba-bestand geleidelijk aanvullen tijdens het werken met de Omgevingswet en zal de omzetting een doorloop kennen in de jaren na 2024.
- → We investeren in het Informatiegestuurd werken (IGW), wat in 2024 een grotere rol zal spelen in het VTH-proces en van grote waarde zal zijn bij de overgang naar het nieuwe wettelijke stelsel.
- → Met de komst van de Omgevingswet zal voor een aantal inrichtingen/mba's het bevoegde gezag gaan verschuiven van de Provincie naar de gemeente en andersom. De ODBN heeft deze verschuivingen in beeld gebracht en de eventuele gevolgen in het definitieve werkprogramma 2024 opgenomen worden.

Welke onzekerheden kennen we?

- → De Omgevingswet zou in werking moeten treden op 1 januari 2024, maar het is mogelijk dat de wet opnieuw wordt uitgesteld.
- → Met betrekking tot de invoering van de Omgevingswet zal rekening gehouden moeten worden met een toename in de uren en daarmee de kosten voor wat betreft de daadwerkelijke implementatie. De effecten van de Omgevingswet – waaronder de overgangsperiode – zijn op het moment van schrijven nog niet goed te kwantificeren. Wanneer meer informatie beschikbaar en er aanleiding is tot bijstellingen communiceren wij daar actief over, onder meer in de bestuursrapportages en via het RSP en DB/AB.
- → We zijn afhankelijk van het Rijk voor de ontwikkeling van het DSO-LV. De ontwikkeling van het DSO kent echter de nodige obstakels, waaronder de stabiliteit van het systeem. Ook ligt er nog een opgave bij onze deelnemers om toepasbare regels op te stellen en te publiceren die nu via het OLO of de AIM worden gevraagd, om zo de dienstverlening op peil te houden.
- → Door de omgevingsplannen kunnen lokale verschillen in de regelgeving ontstaan. We verzoeken deelnemers oog te houden voor de uitvoerbaarheid en de ODBN en de regio hierbij te betrekken.

2.2 Vergunningverlening

Als ODBN verzorgen we de vergunningverlening op het gebied van milieu voor onze deelnemers. Onder vergunningverlening verstaan we: *het voorbereiden van beschikkingen tot het verlenen, wijzigen, intrekken of weigeren van omgevingsvergunningen voor het onderdeel milieu en het beoordelen van meldingen, het voorbereiden van beschikkingen (toestemming om andere gelijkwaardige maatregelen te treffen) en het opstellen van (maatwerk)voorschriften*. De wijze waarop we invulling geven aan de vergunningverleningstaak is vastgelegd in het Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening (ROK-VV). In 2024 zullen we onze taken voor wat betreft vergunningverlening uitvoeren in overeenstemming met dit kader.

De Omgevingswet zal een grote impact hebben op de uitvoering van vergunningverlening. Met de komst van deze wet zal voor bepaalde activiteiten de vergunningsplicht komen te vervallen. Deze activiteiten worden meldingsplichtig. Andersom gaat dit ook op. Bepaalde milieubelastende activiteiten kunnen onder de Omgevingswet meldings- of zelfs vergunningplichtig worden. Dit heeft gevolgen voor de omvang van de opdracht, waar de grootte van de gevolgen nog niet in te schattenzijn op dit moment.

We voorzien dat het speelveld op het gebied van vergunningverlening complexer wordt. De soms tegenstrijdige belangen van alle partijen komen samen in een aanvraag. Binnen het stelsel van de Omgevingswet adviseert de vergunningverlener over de (on)mogelijkheden bij vergunningsaanvragen en meldingen. Onze vergunningverleners zullen steeds meer gevraagd worden om mee te denken over hoe een initiatief mogelijk gemaakt kan worden.

Een goede overdracht van vergunningverlening naar toezicht en handhaving is van belang om het toezicht effectief in te richten. Vergunningen zullen geactualiseerd moeten worden en er moet vastgelegd worden hoe om te gaan met overgangsrecht. Samen met onze partners zullen we ons werk en onze processen steeds beter afstemmen op de gewijzigde regelgeving.

Het is ongewis wat de veranderende regelgeving, zowel landelijk als provinciaal, gaat betekenen voor het aantal vergunningaanvragen en meldingen in het kader van de Intensieve veehouderij. We blijven de ontwikkelingen volgen en proberen in te spelen op de veranderende omstandigheden. Als effect van de Omgevingswet zullen er meer 'robuuste' altijd actuele vergunningen afgegeven worden. Een minder gedetailleerde omgevingsvergunning die meer uitgaat van vertrouwen, hoeft minder vaak te worden aangepast bij wijzigingen in de bedrijfsvoering. Hierdoor zien we in de uitvoering mogelijk een verschuiving van vergunningverlening naar toezicht en handhaving.

Wat gaan we doen in 2024?

- We voeren vergunningverlening uit volgens het ROK-Vergunningverlening en in lijn met de werkprogramma's van onze deelnemers.
- We bereiden onze vergunningverleners zo goed mogelijk voor op de nieuwe werkwijze onder de Omgevingswet en op hun mogelijke plaats aan de omgevingstafels. Daarvoor zoeken we ook de samenwerking en afstemming met onze deelnemers.

Welke onzekerheden kennen we?

- Het is op dit moment nog niet duidelijk welke impact de Omgevingswet gaat hebben op het aantal vergunningsaanvragen. Dit zal naar verwachting ook per type aanvraag variëren. We blijven de ontwikkelingen volgen bij de inwerking treding en evalueren dit met onze deelnemers.
- De impact van de Omgevingswet op onder andere de werkvoorraad voor vergunningverlening is onzeker. We onderzoeken daartoe onder andere wat de invloed is van de provinciale Omgevingsverordening op de werkvoorraad en communiceren tijdig met onze deelnemers over de resultaten.

2.3 Toezicht

Naast vergunningverlening verzorgt de ODBN het toezicht op naleving van de milieuregels. De kaders voor de wijze waarop wij toezicht houden en handhaven zijn vastgelegd in het Regionaal Operationeel Kader Toezicht en Handhaving (ROK-T&H).

Ook voor toezicht geldt dat we verwachten dat het werk complexer wordt onder de Omgevingswet. Er zal meer getoetst moeten worden op algemene- en minder op specifieke regels, omdat niet alles meer in detail vastgelegd zal worden in de omgevingsvergunning. Toezichthouders kunnen daardoor aan de voorkant over minder informatie beschikken. Dit doet straks mogelijk een beroep op andere competenties van onze toezichthouders, maar de praktijk onder de Omgevingswet blijft op dit moment moeilijk in te schatten. We verwachten dat de toename in vergunningszaken door de Omgevingsverordening ook een impact gaat hebben op het werk van de toezichthouders, vanwege de mogelijk regionale verschillen in regelgeving.

Het informatiegestuurd werken maakt het mogelijk om het toezicht meer te concentreren op die plekken waar het milieurisico hoog is en/of het naleefgedrag laag is. Door meer gericht in te zetten vergroten we de kans dat we overtredingen tijdig constateren en ongedaan kunnen laten maken. Indien nodig wordt ons bestuursrechtelijk en- en strafrechtelijk instrumentarium ingezet. Een dergelijke aanpak kan agressie opleveren. Om de veiligheid van onze medewerkers te waarborgen verwachten we vaker controles met twee personen uit te voeren. Dit heeft een kosten opdrijvend effect. Daarnaast dwingt de komst van de Omgevingswet ons om te blijven investeren in onze informatievoorziening. Dat zien we onder meer terug bij de omzetting van het inrichtingenbestand naar milieubelastende activiteiten. Mogelijk vraagt de overgangsperiode door de noodzakelijke mutaties van inrichting naar mba meer inzet van de toezichthouders.

Wat gaan we doen in 2024?

- We voeren onze toezichtstaak uit in overeenstemming met het ROK T&H (of het geïntegreerde ROK-VTH) en in lijn met de werkprogramma's van onze deelnemers.
- Ook voor toezicht investeren we in Informatiegestuurd werken (IGW). Door slimmer om te gaan met de data en informatie die wij tot onze beschikking hebben, kunnen we effectiever optreden en ons toezicht toespitsen op de grootste milieurisico's en het naleefgedrag.

Welke onzekerheden kennen we?

- Door het ontbreken van ervaringscijfers is niet bekend welke impact de Omgevingswet heeft op de omvang van de opdracht voor de toezichthouders. Dit zal na het inwerking treden blijken uit de ervaring van onze medewerkers. Deze ervaringen communiceren wij ook met onze deelnemers, om de impact op ons werk te blijven delen.
- Ook het effect van de toename in het aantal bedrijfsbeëindigingen en bedrijfsomzettingen is nog niet te kwantificeren.

2.4 Handhaving

Handhaving staat stevig op de maatschappelijke en de bestuurlijke agenda, en we verwachten niet dat dit in 2024 anders zal zijn. Wat voor toezicht op gaat, geldt ook voor handhaving. De complexiteit van het werk zal onder de Omgevingswet waarschijnlijk toenemen, als gevolg van de afname in specificiteit van de vergunningen. Dit vraagt om een goede overdracht en afstemming tussen vergunningverlening aan de ene kant, en toezicht en handhaving aan de andere kant.

In 2024 zal de rol van strafrechtelijke handhaving binnen de ODBN toenemen. De ODBN streeft naar een geharmoniseerde inzet van bestuurs- en strafrecht, in het verlengde van de uitgangspunten van de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS). Hoewel handhaving nooit een doel op zich mag vormen, vormt het wel een cruciaal sluitstuk wanneer een waarschuwing niet het gewenste effect oplevert. Zeker gegeven de toegenomen maatschappelijke aandacht voor ons werk, is het zaak om wanneer nodig een vuist te kunnen maken tegen veelplegers en milieucriminaliteit.

Ook voor onze handhavende werkzaamheden geldt het groeiende belang van data- en informatie. Met de doorontwikkeling van het informatiegestuurd werken (IGW), gekoppeld aan de verbeterde toepassing van de LHS, krijgen wij een steeds beter beeld van de aard en omvang van de milieuovertredingen en criminaliteit in onze regio. Door informatiegericht te handhaven kunnen we ook efficiënt handhavend optreden en toezicht houden op zogenoemde 'hotspots'. Daarbij maken we onder meer gebruik van digitale middelen, zoals camera's en drones.

Wat gaan we doen in 2024?

→ Doordat we meer inzicht krijgen in onze handhavende werkzaamheden op basis van de beschikbare data proberen we in 2024 een beter beeld van de aard en omvang van milieuovertredingen- en criminaliteit in ons werkgebied te krijgen.

→ In 2024 verwachten we een toename van de inzet van strafrecht, mede met een verbeterde toepassing van de Landelijke Handhavingsstrategie.

Welke onzekerheden kennen we?

→ De doorontwikkeling van strafrechtelijke handhaving binnen onze organisatie kan leiden tot meer zaken, en in het verlengde daarvan tot meer gemaakte uren. Wanneer daar sprake van is wordt daar tijdig over gecommuniceerd binnen het RSP en worden de benodigde uren vertaald naar het werkprogramma en de provinciale opdracht.

→ De rol van onze handhavers wordt ingewikkelder met de komst van de Omgevingswet, gegeven de afname van het aantal middelvoorschriften en gezien de (mogelijke) regionale verschillen in regelgeving en vergunningen.

2.5 Specialistische dienstverlening

De ODBN voert voor haar deelnemers ook specialistische milieu(advies)taken uit. Daaronder vallen taken op het gebied van ruimtelijke ordening, geluid, externe veiligheid en lucht. De afgelopen jaren hebben we de inzet van onze specialisten en juristen zien toenemen, en we verwachten dat deze trend ook in 2024 door zal zetten. De grotere inzet van onze specialisten is een gevolg van ontwikkelingen op complexe dossiers zoals stikstof, maar in het bijzonder ook een gevolg van de afnemende beschikbare kennis bij onze deelnemers. Dat zien we onder meer terug in toename in het aantal verzoektaken, waarvan met name het aantal Ruimtelijke Ordening (RO)-verzoeken blijft toenemen.

Onder invloed van de Omgevingswet zal de rol van de specialisten nog belangrijker worden. Het aan de voorkant betrekken van specialistische kennis vergroot immers de haalbaarheid van een initiatief. Ook in de totstandkoming van de omgevingsplannen van onze gemeentelijke deelnemers is het ontsluiten van onze kennis over de verschillende milieuaspecten noodzakelijk.

Het stikstofdossier zal in 2024 actueel blijven en om inzet van onze specialisten en juristen vragen. Daarnaast is de inzet van onze specialisten in grote mate afhankelijk van de vraag vanuit onze deelnemers. Een belangrijke uitdaging schuilt in het voorzien van voldoende specialistische kennis en capaciteit.

Wat gaan we doen in 2024?

→ We voeren onze (verzoek)taken op het gebied van milieuspecialismen uit voor onze deelnemers.

→ We verwachten een toename in de inzet van onze specialisten, onder andere onder invloed van de komst van de Omgevingswet en met het oog op het wegvallen van kennis bij onze deelnemers. Daarmee is deze toename mede afhankelijk van de vraag van onze deelnemers, en ramen we deze in het werkprogramma.

Welke onzekerheden kennen we?

→ We zien dat er steeds vaker rechterlijke uitspraken worden gedaan met consequenties voor onze VTH-uitvoering. Ook daarom wordt de inzet van onze specialisten en juristen steeds belangrijker. Dit zien we met name terug op het stikstofdossier.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

2.6 Natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Wnb) regelt de bescherming van natuurgebieden die uniek zijn voor Nederland en Europa en de bescherming van planten, dieren, bossen en andere houtopstanden. De ODBN verzorgt namens de provincie Noord-Brabant de vergunningverlening en de ontheffingen op het gebied van de Wnb. Daarnaast wordt ook de gemeentelijke opgave op het onderdeel natuur steeds meer ingevuld door de ODBN. In 2024 zal de Wnb opgaan in de Omgevingswet.

De afgelopen jaren zien we dat de maatschappelijke bewustwording en betrokkenheid bij de natuur wordt versterkt, hetgeen dat ook wordt gestimuleerd vanuit het Rijk. Dit leidt mede tot een grotere vraag vanuit onze gemeentelijke deelnemers voor het bieden van ondersteuning op het gebied van de toepassing en uitvoering van de Wnb. Deze vraag zal in 2024 naar verwachting verder toenemen.

In 2024 zal met name het stikstofdossier veel inspanning blijven vragen. We verwachten een toename aan handhavings- en intrekkingsverzoeken. Daarnaast wordt intern salderen vergunningplichtig waardoor ook hier een toename in het werk wordt voorzien.

Als ODBN zullen we ook in 2024 weer de VTH-taken op het gebied van soortenbescherming uitvoeren. Met de komst van Omgevingswet is er steeds meer aandacht voor soortenbescherming. Anders dan in het algemeen opgaat voor de Omgevingswet, gaat de wet voor wat betreft natuurbescherming nog altijd uit van 'nee-tenzij wetgeving'. De Omgevingswet heeft daarmee duidelijk niet alleen als doel om balans tussen een veilige en gezonde fysieke leefomgeving te bereiken, maar ook om deze goed te beschermen.

Wat gaan we doen in 2024?

→ We verzorgen de VTH-taken namens de Provincie, en komen daarnaast ook steeds meer tegemoet aan de vraag vanuit de gemeentelijke deelnemers.

→ Ook met de komst van de Omgevingswet blijven we ons hard maken voor de bescherming van de Brabantse natuur.

Welke onzekerheden kennen we?

→ We blijven de ontwikkelingen op het gebied van het stikstofdossier ook in 2024 nauwlettend in de gaten houden. We verwachten een grote inzet van onze medewerkers, maar kunnen deze op moment nog niet exact ramen. Wanneer hier meer duidelijk over is, wordt dit meegenomen in de gesprekken met onze deelnemers.

2.7 Bodemtaken

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2024 gaat een groot gedeelte van de bevoegdheid die nu bij de Provincie ligt voor de Wet bodembescherming (Wbb) over naar de gemeenten. De gemeenten zijn dan de primaire beheerder van de bodemkwaliteit voor hun grondgebied. Het gemeentelijke bodemtakenpakket wordt dus aanmerkelijk groter met de komst van de Omgevingswet. Alle provinciale bodemtaken komen bij de gemeenten te liggen. Reeds beschikte en lopende saneringen blijven onder de bevoegdheid van de Provincie. Toezicht en handhaving bij saneringen is onder de Omgevingswet een basistaak. De vergunningverlening onder de Wet bodembescherming is nu nog een verzoektaak. Het is mogelijk dat vergunningverlening bodem onder Omgevingswet ook een basistaak wordt.

Het landelijke beleid voor bodembeheer blijft op hoofdlijnen hetzelfde. Het Rijk stelt afhankelijk van het bodemgebruik omgevingswaarden vast. Binnen deze waarden krijgen gemeenten wel bestuurlijke afwegingsruimte of bijvoorbeeld sanering nodig is afhankelijk van het bodemgebruik, of wanneer een bodemonderzoek vereist is bij bouwen en bestemmen. De vertaling van deze afwegingsruimte dient in het Omgevingsplan plaats te vinden.

Voor de transitie van de provinciale bodemtaken richting de gemeenten hebben we in samenwerking met de andere twee Brabantse omgevingsdiensten een transitiedocument opgesteld. Daarin hebben we de procesmatige, personele en financiële gevolgen per gemeente inzichtelijk gemaakt. Per gemeente verschillen de verwachte uren sterk. Maar voor de meeste gemeenten geldt dat het aantal verwachte uren laag is voor wat betreft de voormalig provinciale bodemtaken. De komende periode zullen we nog meer gegevens verzamelen over de overheveling van de bodemtaken, om tot een nadere concretisering te komen.

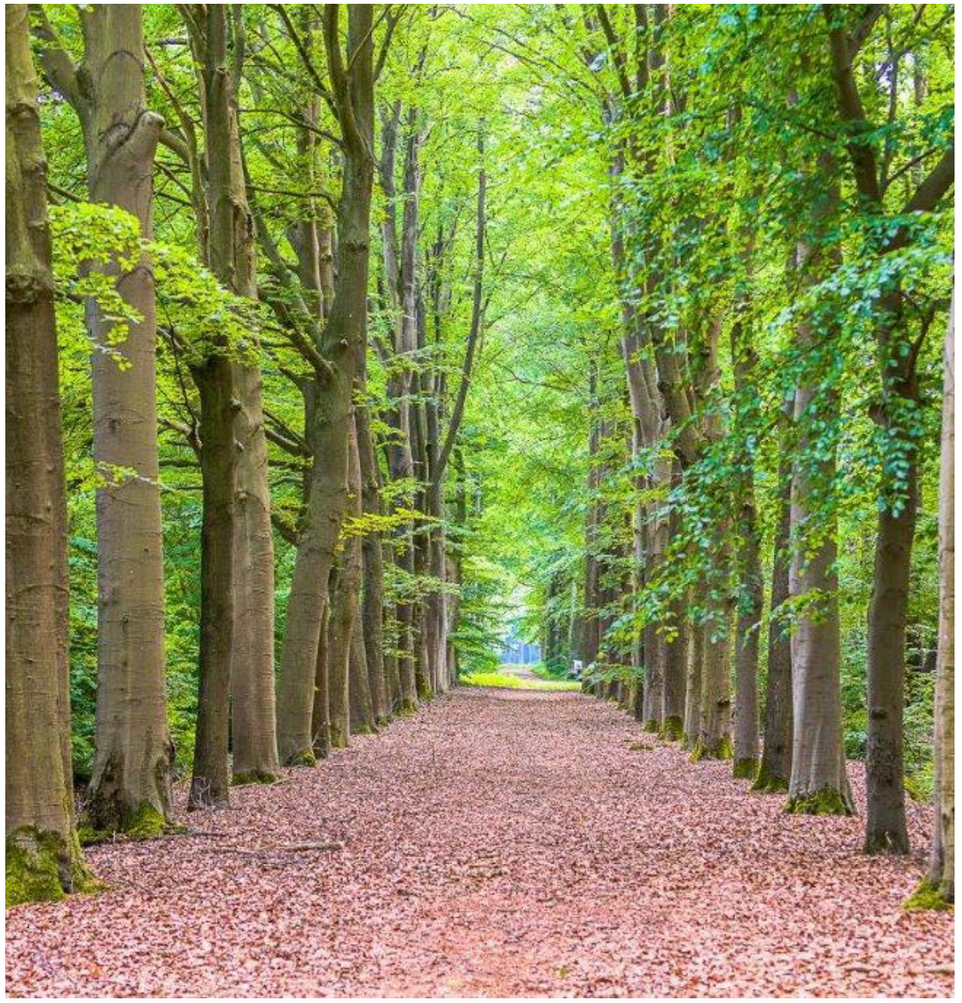
We constateren dat er nog maar bij een beperkt aantal deelnemers voldoende bodemkennis is. Voor de basistaken zorgt de ODBN dat die goed geborgd worden binnen onze organisatie. De deelnemers moeten zelf afwegen of ze de verzoektaken zelf gaan uitvoeren of aan de ODBN willen uitbesteden. In het werkprogramma wordt opgenomen welke verzoektaken wij kunnen uitvoeren, waaronder de beoordeling van de bodemonderzoeken.

Wat gaan we doen in 2024?

- → In 2024 verwachten we een toename van de bodemtaken door de overdracht van de provinciale taken en de komst van nieuwe basistaken bodem, zoals graafactiviteiten.
- → Desgewenst kunnen wij namens de gemeentelijke deelnemers verzoektaken op het gebied van bodem uitvoeren, ook gelet op onze kennispositie.

Welke onzekerheden kennen we?

- → Hoewel we meer zicht hebben gecreëerd op de verwachte omvang van de bodemtaken voor de gemeente onder de Omgevingswet, is er toch nog behoefte aan nadere concretisering. Zodra we meer informatie hebben en dat leidt tot bijstellingen, communiceren we daar actief over en verwerken we dat in het werkprogramma.
- → Van sommige nieuwe taken hebben we geen ervaringscijfers, ook niet landelijk.
- → Op dit moment is nog niet duidelijk wat onze gemeentelijke deelnemers gaan doen met de afwegingsruimte die de Omgevingswet aan gemeenten laat in de omgevingsplannen.

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING BEDRAGEN X € 1.000,-	REKENING 20221	BEGROTING 2023 NA WIJZIGING	BEGROTING 2024
Personeel	15.355	18.089	**19.803**
Bedrijfsmiddelen	1.573	130	**130**
TOTAAL LASTEN	**16.929**	**18.219**	**19.933**
Basis- en VTH verzoektaken	13.757	15.865	**17.813**
(Overige) Verzoektaken	9.938	13.521	**14.092**
Aanvullende verzoektaken	724	893	**717**
TOTAAL BATEN	**24.419**	**30.279**	**32.622**
SALDO	**7.490**	**12.060**	**12.689**

Toelichting

Voor de uitvoering van het programma Individuele Dienstverlening zijn 289.906 uren geraamd. Ten opzichte van de gewijzigde begroting 2023 is er een groei van bijna 12.000 uren. Deze toename in uren heeft zowel effect op de hoogte van de lasten als de inkomsten voor dit programma. Een verdere financiële toelichting is te vinden in hoofdstuk 3 van de financiële begroting.

Taakvelden

Om op landelijk niveau begrotingen van overheidsorganisaties te kunnen aggregeren is door het Rijk een uniforme set van taakvelden vastgesteld. De activiteiten uit het programma Individuele Dienstverlening hebben betrekking op:

Taakveld 7.4 ➜ Milieubeheer

3 Programma Bedrijfsvoering

Inhoud programma

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is in deze begroting een paragraaf gewijd aan de PIOFACH taken; de paragraaf Bedrijfsvoering. Een programma met betrekking tot de bedrijfsvoering is relevant maar het accent zal gericht zijn op de verantwoording aan u als eigenaar. Waar mogelijk vertaald in kritieke prestatie-indicatoren (KPI's). De algemene trends worden toegelicht in dit programma. De technische onderbouwingen worden elders in de begroting gegeven.

In dit programma zijn ook de begrote baten en lasten van de interne financiering en de algemene dekkingsmiddelen opgenomen.

Beleidskaders/richtlijnen

OMSCHRIJVING	DATUM	EXPIRATIEDATUM
Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten	1 juli 1993	Open
Gemeenschappelijke regeling ODBN	1 januari 2020	Open
Nota weerstandsvermogen en risicomanagement	16 december 2020	Open
Financiële verordening ODBN	24 februari 2021	Open

Wat willen we bereiken?

De ODBN wil een goede bedrijfsvoering, betrouwbare managementinformatie en kostenbeheersing. Uitgangspunt is dat we zodanig in controle zijn dat de tussentijdse rapportages actueel en betrouwbaar zijn en dat deze een reëel beeld geven van de te verwachten resultaten op jaarbasis.

Door de tijd heen zijn er diverse KPI's vastgesteld als kader voor een gezonde bedrijfshuishouding. Voor u als eigenaar zijn deze relevant om in één oogopslag een eerste gevoel te hebben bij de bedrijfsmatige en financiële situatie van de ODBN als organisatie.

Indicatoren bedrijfsvoering

Om een beeld te kunnen vormen over het bedrijfsmatig functioneren van de ODBN worden in onderstaande tabel de meest essentiële indicatoren gepresenteerd.

KPI'S ODBN (ALS BEDRIJF)					
KPI'S[1]	NORM	REALISATIE 2022	BEGROTING 2023 NA WIJZIGING	BEGROTING 2024	TOELICHTING
Productiviteit	Nog niet vastgesteld	1.432	Nog niet vastgesteld	Nog niet vastgesteld	§ Declarabiliteit
Declarabiliteit	1.302 uur per fte op jaarbasis	1.323[2]	1.309	1.302	§ Declarabiliteit
Gemiddeld uurtarief	€ 112,60	€ 97,67	€ 108,87	€ 112,60	§ Tariefontwikkeling
Ziekteverzuim	5.5%	6,3%	5.5%	5.5%	§ HRM - ziekteverzuim
Formatie overhead	23%	22,5%	23%	23%	§ Formatieomvang
Aandeel kosten overhead personeel	25%	23,9%	25%	25%	§ Formatieomvang
Aandeel kosten overhead totaal	34%-36%	29,6%			§ Tariefontwikkeling
Weerstandsratio	1,5	0.83	0.83	1,1	§ Weerstandsvermogen
Flexschil	20%	22,5%	Max. 20%	Max. 20%	§ Formatieomvang

[1] *In deze begroting 2024 maken we voor het eerst duidelijk onderscheid tussen uren die productief zijn en uren die we daadwerkelijk kunnen declareren. Voor deze eerste moet de norm nog bepaald worden.*

[2] *De declarabiliteit was in 2022 zonder SSiB 1.323. Dit is boven de norm die we nu voor deze begroting hanteren. Echter in 2023 is er structureel 7 dagen extra verlof gekregen. Deze zitten nu in de nieuwe normen verwerkt.*

Wat gaan we doen in 2024?

3.1 Declarabiliteit

Voor het eerst hebben we een KPI toegevoegd, namelijk declarabiliteit. Voorheen hanteerde we het begrip productiviteit als synoniem aan declarabiliteit. Gezien alle ontwikkelingen in ons werkveld zien we dat werkzaamheden in ons primair proces steeds minder vaak direct te relateren zijn aan een zaak of individuele deelnemer maar van belang zijn voor het collectief en ook niet volledig als overhead zijn aan te merken. Denk aan deelname aan landelijke en regionale werkgroepen, implementatie wet- en regelgeving zoals WOO. Maar ook deelname aan interne werkgroepen ter verbetering van processen, sjablonen, analyses van data. Dat zijn allemaal werkzaamheden die de kwaliteit of effectiviteit van ons werk ten goede komen maar niet zaak gerelateerd zijn en dus niet declarabel maar wel productief. In de presentatie willen we dit onderscheid voortaan gaan maken.

We onderzoeken nog of overige ontwikkelingen ten behoeve van het primair proces anders gepresenteerd moeten worden. Nu maken deze nog onderdeel uit van de overhead. Opties zijn bijvoorbeeld om deKPI overhead te verlagen en daarvoor in de plaats de bijdrage Collectieve Taken te verhogen of deze niet declarabele uren mee te nemen in het tarief waardoor de declarabiliteit lager wordt en het uurtarief hoger. Per saldo hebben beide geen effect op de individuele bijdragen maar dragen ze wel bij aan de transparantie. Beide aanpakken doen meer recht aan de inhoud.

Bijvoorbeeld de investering die we gedaan hebben in Business Intelligence (BI). BI is het team dat het informatiegestuurd werken technisch mogelijk maakt. Hier hebben we 6 fte voor vrijgemaakt die we nu rekenen tot de overhead. Zij verhogen de KPI overhead maar worden ingezet in het primair proces. Willen we ook de overhead in het belang van een gezonde bedrijfsvoering overeind houden zou dat weer leiden tot een tariefsverhoging. Dat kunnen we opvangen door de groei in omzet en dus groei in de overhead. Echter een groei van de omzet zou moeten kunnen leiden tot lagere kosten in de overhead. De ruimte die ontstaat wordt nu ingezet om het primair proces effectiever en efficiënter te laten werken. De inzet van BI draagt zo bij aan kostenbeheersing en een effectievere VTH-aanpak.

Een mooi resultaat hiervan is de in 2022 gemaakte kwantitatieve data-analyse en een kwalitatieve omgevingsscan waarmee invulling is gegeven aan de branche-en-thema-selectie voor 2023. Hierbij is per branche met behulp van beschikbare data geanalyseerd hoe vaak bedrijven zijn gecontroleerd, hoeveel overtredingen per controle en per overtreder zijn geconstateerd en wat het effect van deze overtredingen is op de leefomgeving. Daarnaast is op basis van een risicomodel bepaald bij welke veehouderijen in 2023 toezicht moet worden gehouden.

Een ander voorbeeld is de robotisering, de zogenaamde softbods. Softbods kunnen het menselijk handelen in het gebruik van applicaties overnemen. Dat kan bij routinematige acties zoals het invoeren van zaken op basis van het geprogrammeerd toezicht.
Hierin is efficiency behaald waardoor er minder administratieve uren hoeven worden gedeclareerd. Zo onderzoeken we in 2023 of we met de inzet van softbods uren algemene werkzaamheden intake en verzending vanaf 2024 kunnen terugdringen.

3.2 Organisatie

Net als in 2023 verwachten we in 2024 wederom groei in de omvang van onze opdracht. Dat bevestigt het vertrouwen dat onze deelnemers in de ODBN hebben. Tegelijkertijd doemt steeds vaker de vraag op of we het tempo van groei kunnen volhouden. Dan doelen we niet alleen op de arbeidsmarkt maar ook het tempo waarin we aanpassingen moeten doen in onze organisatie. De dynamiek en druk die dat met zich meebrengt schuurt soms. Een belangrijk issue is dus om de groei van de organisatie beheersbaar te houden.

De arbeidsmarkt blijft naar verwachting krap in 2024. Toch is de ODBN er tot nu toe in geslaagd om geschikte mensen te vinden. Of organisatie brede wervingsacties en/of permanente werving in 2024 noodzakelijk zullen zijn valt nog lastig in te schatten. Daar waar processen nu (medio 2023) dreigen stil te vallen kan dat zomaar tot een enorme inhaalslag leiden in 2024. Wat er ook gebeurt, we ontkomen er niet aan om zelf medewerkers te blijven opleiden. De mate waarin is afhankelijk van de ontwikkelingen komende tijd.

Een derde thema is het InterBestuurlijk Programma verbeteren VTH-stelsel (IBP). Wij zijn ervan overtuigd dat we een robuuste dienst zijn die financieel gezond is en de noodzakelijke ruimte krijgt van haar bestuur om te investeren in innovatie. Echter kan landelijke besluitvorming naar aanleiding van het IBP leiden tot noodzakelijke aanpassingen die de organisatie of ons financieringsmodel gaat raken.

3.3 Prijsontwikkeling

Voor 2023 is er ten tijde van het opstellen van deze begroting een concept onderhandelingsakkoord voor het jaar 2023. Als gevolg van de inflatie en cao-ontwikkelingen in 2022/2023 hebben we onze kostenstructuur en tarieven opnieuw opgebouwd. Hierdoor hebben we de kostenstijging van het begrote tarief 2024 kunnen beperken.

Voor 2024 is er nog geen zicht op een nieuwe cao. In deze begroting zijn de lonen daarom geïndexeerd op basis van de cijfers uit de macro-economische verkenningen van het CPB. Of dat toereikend zal zijn, zal later blijken.

Misschien is de aanname met betrekking tot de prijsontwikkeling voor 2024 nog wel onzekerder dan de index voor de lonen. In de voorgaande jaren worden we geconfronteerd met grote Inflatiecijfers van 10% tot 15% per maand. Door middel van het inzetten van contractmanagement hebben we op een aantal onderdelen de indexeringen vooralsnog beperkt weten te houden. In 2024 kennen we de inhaaleffecten op de lopende contracten en zullen we de inflatiecijfers van 2023 inmiddels kennen.

Wat gaan we doen in 2024?
- → Ontwikkeling van Softbods
- → Zelf opleiden van (zij-)instromers
- → Validatie en borging kwaliteitscriteria
- → Facilitering optimalisatie VTH-aanpak middels BI
- → Beheerste groei/ontwikkeling van de organisatie

Welke onzekerheden kennen we?
- → Ontwikkelingen in de omvang van de opdracht als gevolg beleidsontwikkelingen
- → Inflatie
- → Cao 2024

Wat mag het kosten?

PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING BEDRAGEN X € 1.000,-	REKENING 2022	BEGROTING 2023 NA WIJZIGING	BEGROTING 2024
Personeel en inhuur	5.136	6.699	**6.028**
Opleidingen en loopbaanbegeleiding	524	917	**1.001**
Dienstreizen / woon-werk	329	649	**688**
Overige personele kosten	339	328	**347**
Organisatie	172	218	**230**
Huisvesting	682	792	**839**
Kantoorkosten	108	165	**174**
Informatisering / automatisering	2.097	1.966	**2.082**
Vervoermiddelen	24	92	**98**
Externe deskundigheid	177	259	**274**
Overige lasten	38	828	**1.890**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**9.627**	**12.912**	**13.651**
Onvoorzien	0	100	**100**
TOTAAL LASTEN	**9.627**	**13.012**	**13.751**
Personeel en inhuur	203	0	**0**
Overige baten	19	0	**0**
TOTAAL BATEN	**222**	**0**	**0**
SALDO	**-9.405**	**-13.012**	**-13.751**

Toelichting

De lasten van het programma Bedrijfsvoering hebben betrekking op de uren van de medewerkers die ondersteunend zijn aan het primaire proces. Daarnaast gaat het om de organisatie brede kosten zoals deze in bovenstaande tabel zijn opgenomen.

Taakvelden

Om op landelijk niveau begrotingen van overheidsorganisaties te kunnen aggregeren is door het Rijk een uniforme set van taakvelden vastgesteld. De activiteiten uit het programma Bedrijfsvoering hebben betrekking op:

Taakveld 0.01	➜	Bestuurskosten
Taakveld 0.04	➜	Overhead
Taakveld 0.08	➜	Overige baten en lasten

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

Paragrafen

Paragraaf Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de robuustheid van de financiële positie van de omgevingsdienst. In deze paragraaf wordt weergegeven in welke mate de dienst in staat is om onvoorziene, financiële tegenvallers op te vangen zonder dat daarvoor het bestaande beleid veranderd hoeft te worden. Om dit te kunnen beoordelen, is inzicht nodig in het beschikbare weerstandsvermogen en in de omvang en de achtergronden van de aanwezige risico's.

Inventarisatie weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de dienst beschikt om de onverwachte financiële tegenvallers te dekken zonder het bestaande beleid aan te moeten passen. Voor de ODBN geldt dat de beschikbare weerstandscapaciteit gevormd wordt door de Algemene reserve. Andere reserves worden niet meegenomen omdat deze door het Algemeen Bestuur voorzien zijn van een specifieke bestemming.

Risicobeheersing

De ODBN streeft ernaar om risico's zoveel mogelijk te ondervangen door het treffen van beheersmaatregelen, de benodigde verzekeringen af te sluiten en/of buffers te vormen voor niet voorzienbare financiële tegenvallers. In het overzicht Reserves en Voorzieningen kunt u de diverse posten en hoogten van de bedragen lezen.

Inventarisatie risico's

Aan het begin van 2023 is een nieuwe actualisatie van het risicoprofiel van de ODBN uitgevoerd. Hierbij zijn alle financiële risico's meegenomen die, na het nemen van beheersmaatregelen, nog steeds een mogelijke financiële impact hebben die niet uit de reguliere exploitatie gedekt kan worden. Risico's die afgedekt worden door bijvoorbeeld een verzekering, een voorziening of een bestemmingsreserve, zijn in dit overzicht buiten beschouwing gelaten. Immers door het treffen van deze maatregelen wordt de financiële impact gemitigeerd. Voor een geactualiseerd overzicht van alle risico's wordt verwezen naar bijlage 1 van deze jaarrekening.

Bij het bepalen van de impact van het risico is rekening gehouden met de kans van optreden van het risico. De impact van het risico wordt daardoor bepaald door de ingeschatte financiële jaaromvang te vermenigvuldigen met de kans van optreden.

Daar waar een risico mogelijk een meerjarig effect heeft, is uitgegaan van het principe dat de financiële impact in één jaar vermenigvuldigd is met 2. Dit hebben we gedaan vanuit het principe dat 2 jaar doorgaans voldoende is om maatregelen te nemen om de financiële impact van het risico te beperken of te verwerken in de begroting. Dit principe is ook opgenomen in de "Nota weerstandsvermogen en risicomanagement" die in december 2020 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld.

Nieuw risico

Risico ontbreken definitief cao-onderhandelingsakkoord 2023

Op dit moment ligt er een voorlopig onderhandelingsresultaat voor een nieuwe cao 2023. Dit conceptakkoord zal vertaald worden in de begroting 2023. Echter moet de achterban van de onderhandelende partijen nog instemmen met het akkoord. Wanneer er geen instemming bereikt wordt, zal er opnieuw onderhandeld moeten worden voor een nieuw akkoord. De kans bestaat dat de aanpassingen in de begroting 2023 dan onvoldoende zijn om de financiële gevolgen van dat akkoord op te vangen. De financiële impact van dit risico kan vrij fors zijn. De kans wordt laag ingeschat, conform ons risicomanagement beleid is de laagste inschatting 25%.

Ontbreken cao 2024

Over 2024 zijn nog geen afspraken gemaakt rondom de cao. Conform bestaand beleid hebben we de begroting 2024 daarom de loongevoelige uitgaven geïndexeerd met de indexering die het CPB presenteert. Het risico bestaat dat deze indexering van 3,3% onvoldoende zal zijn om het effect van de cao op te vangen.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

Gestegen risico's

Onevenredige stijgende tarieven op de arbeidsmarkt

De krapte op de arbeidsmarkt houdt aan. We zien steeds vaker dat het lastig is om de juiste mensen op diverse plekken te vinden. Het komt steeds meer voor dat er op de vacatures geen of slechts zeer beperkt reactie komt. Het maakt dat de keuzevrijheid om een indexering van tarieven niet te accepteren beperkter wordt. Om ons heen zien we de eerste bureaus al die de tarieven met meer indexeren dan in de begroting 2023 rekening was gehouden. Daarom zijn zowel de kans als het bedrag voor begrotingsjaar 2024 verhoogd.

Onevenredige prijsstijgingen

De onrust in de wereld leidt op diverse fronten tot het flink stijgen van de prijzen. Door goed contractmanagement hebben we de effecten in 2022 nog weten te beperken en zijn de meeste stijgingen binnen de lopende begroting opgevangen. Aangezien de inflatie hoog blijft, en fors hoger ligt dan het indexeringspercentage dat we in de begroting 2023 hebben opgenomen, hebben we voor dit punt de berekening aangepast. Het aandeel van de begroting van de ODBN dat prijsgevoelig is, is ongeveer € 5.500.000.

Verdwenen en verminderde risico's

Ten opzichte van het risicoprofiel zoals dit gepresenteerd is bij de begroting 2023 zijn er geen risico's die van omvang/kans verminderd zijn of dit geheel van de lijst verdwenen zijn.

Weerstandsratio

De weerstandsratio wordt bepaald door de beschikbare weerstandscapaciteit te delen door de benodigde weerstandscapaciteit.

NAAM	BEGROTING 2024
Algemene reserve op 01-01	2.689.976[1]
Risicoprofiel	2.472.300
WEERSTANDSRATIO	**1,1**

[1] *Uitgaande van de storting van het jaarrekening resultaat 2022 in de Algemene reserve en de onttrekking van € 150.000 voor uitgaven Omgevingswet, conform voorstel jaarstukken 2022.*

Financiële kengetallen

In onderstaande paragraaf zijn de financiële kengetallen opgenomen die op grond van artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten worden opgenomen. Kengetallen die voor de ODBN niet van toepassing zijn, zijn achterwege gelaten.

FINANCIËLE KENGETALLEN	VERLOOP FINANCIËLE KENGETALLEN		
	REKENING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024
Netto schuldquote	-27%	-24%	-22%
Netto schuldquote voor alle verstrekte leningen	-27%	-24%	-22%
Solvabiliteitsratio in %	45%	42%	42%
Structurele exploitatieruimte	2,4%	0,0%	0,1%
Grondexploitatie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Belastingcapaciteit	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Netto schuldquote:
De netto schuldquote geeft aan of de ODBN in staat is de schulden terug te betalen waarvoor zij volledig zelf aan de lat staat. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de ODBN ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Hoe lager dit percentage is, hoe minder de schuldenlast op een organisatie drukt. De ODBN heeft geen langlopende leningen, alleen kortlopende openstaande crediteuren. Daarmee is er weinig druk op de exploitatieruimte voor het voldoen aan de schuldenverplichting en geeft het een indruk van de goede financiële uitgangspositie voor de ODBN.

Solvabiliteitsratio:
Deze ratio geeft weer in welke mate de ODBN in staat is op 'langere' termijn aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Dit wordt berekend op basis van het eigen vermogen en de bezittingen van de ODBN. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de ODBN. Voor de ODBN geldt dat er geen langlopende schulden zijn. Bedrijfsmatig wordt een bedrijf als financieel gezond gezien, wanneer de solvabiliteit tussen de 25% en 40% ligt. De ODBN valt met een solvabiliteit van 42% ruimschoots boven deze richtlijn.

In het gemeenschappelijke toezichtskader van de Provincie wordt voor gemeenten het percentage van 50% gehanteerd voor de meest gezonde organisaties. Met 42% solvabiliteit scoren we hoog in de 2e categorie van bedrijven. Vooral de bestemmingsreserve ISV en voorzieningenpositie stortplaats Voortse Heide heeft invloed op dit percentage.

Structurele exploitatieruimte:
Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, door de structurele baten en structurele lasten te vergelijken met de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. In 2022 was de realisatie ruim 2%, dit komt deels voort vanuit het rekeningresultaat, deels vanuit de structurele korting op het tarief die vanaf de begroting 2023 verwerkt is.

De structurele exploitatieruimte in 2024 van 0,1% geeft aan dat de verhouding tussen structurele lasten en de structurele dekking hiervoor goed geregeld is.

Conclusie

Op basis van de financiële kengetallen is te stellen dat de financiële uitgangspositie van de ODBN als goed en stabiel te kwalificeren is.

Paragraaf Financiering

Algemeen

Bij de inwerkingtreding van de Wet financiering decentrale overheden (fido) is het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en in de jaarrekening voorgeschreven. Met deze paragraaf wordt beoogd de transparantie van het treasurybeleid en -beheer te vergroten en meer inzicht te geven in de (financierings-)risico's en de beheersing daarvan.

In het Besluit Begroting en Verantwoording is neergelegd dat de financieringsparagraaf in elk geval de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille dient te bevatten. Onder risico's worden in dit verband verstaan: renterisico's, liquiditeitsrisico's, koersrisico's, kredietrisico's en voor zover ter zake valutarisico's.

Renterisico

Het renterisico kan worden gedefinieerd als de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging in het rentepercentage op leningen en uitzettingen met een rente typische looptijd van één jaar of langer. Bij de inwerkingtreding van de Wetfido is het begrip 'renterisico-norm' ingevoerd. Uitgangspunt hierbij is om zoveel mogelijk spreiding in de looptijden van leningen aan te brengen. De wettelijk vastgestelde renterisico-norm van 20% houdt in dat in enig jaar de aflossing van de lange schuld niet hoger mag zijn dan 20% van het begrotingstotaal.

De ODBN heeft op dit moment geen leningen met een looptijd van één jaar of langer. Hiermee voldoen wij automatisch aan de deze renterisico-norm. Ook geeft de huidige financieringspositie geen aanleiding om in de komende jaren langlopende geldleningen af te sluiten, zodat we in dat kader ook geen renterisico lopen.

Kasgeldlimiet

Bij de financiering van de activiteiten van de ODBN worden alle activiteiten als één geheel beschouwd. Dit houdt in dat bij het bepalen van de financieringsbehoefte alle inkomsten en uitgaven betrokken worden. De achterliggende gedachte daarbij is dat tijdelijke overschotten van de ene activiteit een andere activiteit kunnen financieren. Deze wijze van financieren wordt ook wel aangeduid als 'totaalfinanciering'. Hierdoor worden de rentekosten beperkt.

Voor het bepalen van de liquiditeitspositie is de zogenaamde kasgeldlimiet belangrijk. Hieronder wordt verstaan het bedrag dat maximaal als kasgeld mag worden opgenomen. Dit bedrag wordt berekend door middel van een door het Ministerie van Financiën vastgesteld percentage van 8,2%, te vermenigvuldigen met het totaal van de jaarbegroting van de ODBN bij aanvang van het jaar. Bij overschrijding van deze limiet moet er in langlopende financieringsmiddelen worden voorzien. Voor de berekening van de kasgeldlimiet is een modelstaat voorgeschreven. Hieronder is deze staat volgens de laatst bekende gegevens ingevuld.

UITVOERINGSREGELING FIDO	VLOTTENDE SCHULD	VLOTTENDE MIDDELEN	NETTO VLOTTENDE SCHULD OF OVERSCHOT
A. Gemiddeld vlottend overschot	€ 3.079.400	€ 17.699.400	**€ 14.620.000**
B. Berekening kasgeldlimiet			**€ 2.992.384**
Begrotingstotaal			€ 36.492.493
Percentage regeling			8,20%
C. Ruimte onder kasgeldlimiet			**17.612.384**
Gemiddeld vlottend overschot (A)			
KASGELDLIMIET (B)			**€ 2.992.384**

Volgens bovenstaande berekening bedraagt de kasgeldlimiet voor 2024 totaal € 2.992.384 voor de ODBN. Het gemiddelde vlottend financieringsoverschot bedraagt gemiddeld € 17.612.384. Het aantrekken van kasgeld is niet aan de orde.

Renteresultaat Treasury

In de gewijzigde BBV is opgenomen dat in deze paragraaf ook inzicht gegeven moet worden in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop de rente wordt toegerekend aan investeringen. De ODBN heeft op dit moment geen leningen afgesloten waarover rente wordt betaald. Voor 2024 hebben we uit voorzichtigheidsprincipe geen rentebaten geraamd. Dit betekent dat ook geen rente kan worden toegerekend aan de investeringen en daarmee is er geen renteresultaat.

	OMSCHRIJVING	BEDRAG
a	Externe rentelasten over korte en lange financiering	0
b	Externe rentebaten	0
	SALDO EXTERNE RENTELASTEN	**0**
d	Interne eigen rente	0
e	Toerekening rente via renteomslag	0
	RENTERESULTAAT OP TAAKVELD TREASURY	**0**

Paragraaf Bedrijfsvoering

In het programma Bedrijfsvoering is al aangegeven dat we enkele grote transities te verwerken krijgen in 2024.

Mens & Organisatie

De sector waarbinnen we werken is volop in ontwikkeling. De regelgeving wordt steeds complexer en in de maatschappij neemt men een kritischere houding aan ten opzichte van de leefomgeving. Dit doet een groot beroep op de kennis en vaardigheden van onze medewerkers. Niets wijst erop dat de uitvoeringstaken van de omgevingsdiensten de komende jaren terug zullen lopen. Tegelijkertijd verwachten we wel dat er steeds meer een beroep gedaan zal worden op de kennis en expertise van omgevingsdiensten als het gaat om advisering over de uitvoering van beleid. We zien dat het voor de deelnemers steeds moeilijker wordt om de kennis binnen de eigen organisatie te borgen. Dit is mede een gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt. Het wordt steeds moeilijker om gekwalificeerd personeel in huis te halen en te houden.

Tegen deze achtergrond heeft de ODBN drie thema's voor het M&O-beleid benoemd;

1. Proactieve arbeidsmarktbenadering (Aantrekkelijk zijn)
2. Permanente educatie (Investeren in kwaliteit)
3. Duurzame inzetbaarheid (Terugdringen verloop)

Deze thema's blijven de primaire focus van team Mens & Organisatie (voorheen HRM) houden. De prioritering binnen deze thema's is de afgelopen jaren verschoven van arbeidsmarkt in 2022 naar permanente educatie in 2023 en in 2024 gaan acties op het gebied van duurzame inzetbaarheid de boventoon voeren.

In 2024 moet het nieuwe Learning Management System (LMS) operationeel zijn. Dit systeem gaat ons helpen om opleidingsinterventies makkelijker te ontsluiten naar medewerkers. Opleiden wordt hierdoor toegankelijker en gemeengoed binnen de organisatie. Opleiden draagt uiteraard bij aan de vakbekwaamheid van medewerkers, maar ook aan motivatie en waardering waardoor medewerkers langer bij de ODBN blijven werken en onze uitstroom daalt.

In 2024 hebben we ook resultaten geboekt op het gebied van de 'kwaliteitscriteria 2.0'. De validatie van onze medewerkers is dan afgerond en acties zijn genomen om aanwezige hiaten op te lossen. Verdere voortgang van de kwaliteitscriteria wordt dan gemonitord in een borgingsysteem.

Ziekteverzuim

Sinds enkele jaren wordt intensiever werk gemaakt van verzuimbegeleiding. In de eerste jaren na deze intensivering zagen we vrij snel de positieve impact op de aard van het verzuim. Een lage frequentie en weinig kort verzuim waren het resultaat. Echter, is er momenteel een maatschappij brede stijging van ziekteverzuim waar te nemen. De ODBN is hier niet immuun voor, dus ook ons verzuimpercentage is gestegen. Samen met onze arbodienst continueren we de intensieve begeleiding en nemen we ook preventieve acties, waarbij we blijven streven naar een maximaal verzuimpercentage van 5,5%. In het sociaal jaarverslag zal hier verder op worden ingegaan.

Formatieomvang

De aanpassing van de opdrachtomvang en het cao-akkoord 2023 hebben ook gevolgen voor de benodigde formatie. In onderstaand overzicht is de benodigde formatieomvang opgenomen voor het realiseren van de definitieve opdrachten.

ARBEIDSMIX	JAARREKENING 2022	BEGROTING 2023 NA WIJZIGING	BEGROTING 2024	FTE IN %
Primair proces	230,0	233,1	245,1	77%
Overhead	66,7	69,0	73,2	23%
TOTAAL	**296,7**	**302,1**	**318,3**	**100%**

Communicatie

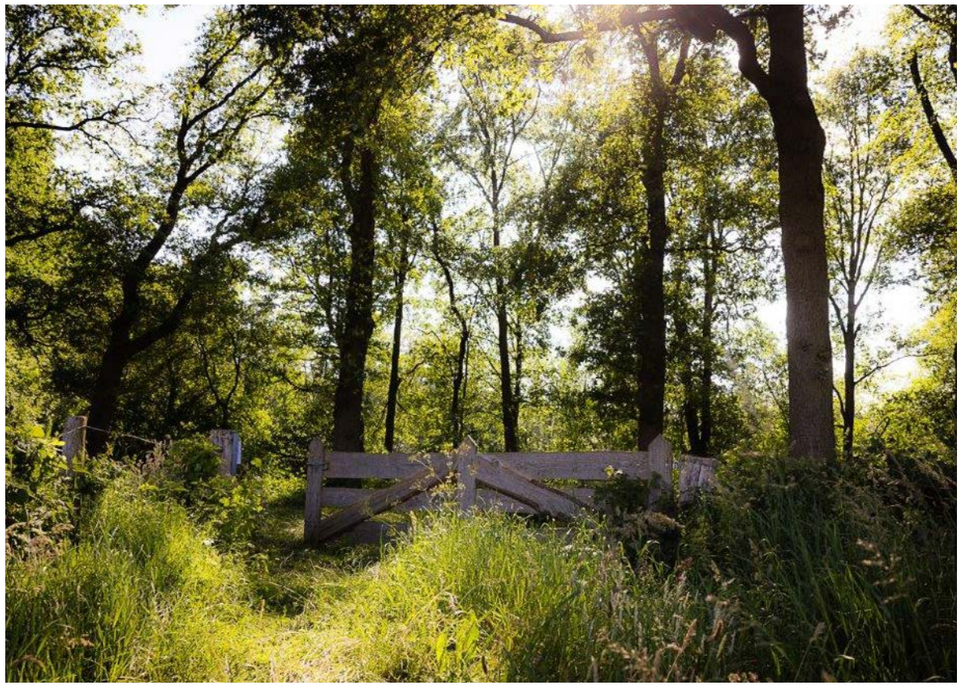
HCorporate communicatie blijft een van de speerpunten op het gebied van communicatie voor de ODBN, in diverse middelen zoals de website, nieuwsbrieven en social media. Ook ziet team communicatie dat de maatschappij steeds vaker transparantie vraagt van overheidsinstanties, dus ook van de omgevingsdiensten. Dit is te zien in het aantal persvragen die zij ontvangen en het soort vragen die zij krijgen. Afstemming met onze deelnemers blijft in de beantwoording van deze steeds kritischere vragen enorm belangrijk. Zo vormen we een eenduidige boodschap vanuit alle partijen. Ook interne communicatie blijft een belangrijk onderdeel van het werk van team communicatie. De medewerkers worden van alle actualiteiten en ontwikkelingen op de hoogte gebracht, en grote interne veranderingen worden in communicatie begeleid. Andere speerpunten in 2024 zijn onder andere arbeidsmarktcommunicatie en de communicatie rondom de Omgevingswet.

Planning & Control

Voor de planning & control in 2024 zetten we in op verdere doorontwikkeling van de bestaande methodiek. In 2023 worden voor een aantal koppelingen tussen systemen nieuwe versies in gebruik genomen. Dit moet het uitwisselen van gegevens tussen verschillende systemen vergemakkelijken. Met de komst van de Omgevingswet per 1 januari 2024 zullen mogelijk deze koppelingen verder ge-update moeten worden. Voor het financiële systeem is door de leverancier de update naar een Cloud-oplossing uitgesteld naar in ieder geval 2024.

Informatisering en automatisering (I&A)

In vervolg op de IV-Visie en het IV-Uitvoeringsplan 2021-2022 is een nieuw I&A-uitvoeringsplan 2023-2024 in werking gesteld en wordt daar intussen uitvoering aan gegeven.
Wat we zien is dat de effecten van het uitstellen van de Omgevingswet ook op I&A doorwerkt door het langer in stand houden van bestaande, deels achterhaalde, applicatie inrichtingen en het

parallel migreren naar de nieuwe, op de Omgevingswet gerichte, applicatie. We zullen per 1-1-2024 zeker klaar zijn om conform de Omgevingswet onze werkzaamheden te kunnen ondersteunen. Intussen is ook de Wet open overheid (Woo) in werking getreden en hebben we de nodige maatregelen genomen om te effecten hiervan te borgen in onze processen. In combinatie met de Wet elektronische publicaties (Wep) zullen we ook in 2024 zorgen voor een juiste verwerking van de documenten die voor publicatie in aanmerking komen.

Business Intelligence (BI)

We constateren dat de vraag naar informatie met een hoogkwalitatief karakter steeds groter wordt, en de verwachting is dat de vraag alleen maar gaat groeien in de komende jaren. Dit is de reden waarom er ook in 2024 extra wordt geïnvesteerd in het BI-Cluster. Het IGW (informatiegestuurd werken) vormt een steeds belangrijker fundament onder al onze werkzaamheden. Door datastromen aan elkaar te koppelen en te transformeren tot waardevolle informatie en inzichten kunnen we onze VTH-werkzaamheden slimmer inrichten.

De drie pijlers binnen IGW zijn:

1. Verbeteren datakwaliteit.
2. Waardecreatie door middel van dataproducten.
3. Investeren in datacultuur;. In 2024 wordt ingezet op deze drie pijlers. Jaarlijks wordt bezien of nieuwe aanvullende projecten worden opgestart. Daarbij wordt het uitgangspunt gehanteerd dat projecten bijdragen aan het efficiënter en effectiever uitvoeren van het werk in het primaire proces.

Informatieveiligheid

In een zich steeds verder digitaliserende wereld neemt de cybercriminaliteit hand over hand toe en bovendien steeds zwaardere vormen aan. Deze ongewenste ontwikkeling betekent dat het belang van informatieveiligheid en privacybescherming alleen maar toeneemt. De ODBN volgt de stand der techniek bij het nemen van maatregelen om onze data zo goed mogelijk te beschermen. Daarnaast wordt ruim aandacht besteed aan het scholen en voorlichten van onze collega's op het gebied van informatieveiligheid en privacybescherming.

Paragraaf Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen waarin de ODBN een bestuurlijk en financieel belang heeft.

Bestuurlijk belang

Betreft zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Financieel belang

Betreft een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is als de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bij deelname in een vennootschap betreft het financiële belang het bezit van aandelen en het ontvangen van bijbehorend dividend.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

De ODBN is per 1 juli 2019 aangesloten bij het Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant (Bizob). Daarmee is Bizob, volgens de letter van de wet, de enige officiële verbonden partij van de ODBN. In onderstaande overzicht wordt nader ingegaan op de verbonden partij "Bizob".

PROGRAMMA 3 BEDRIJFSVOERING	
1. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING BUREAU INKOOP EN AANBESTEDING ZUIDOOST-BRABANT	
Publiek Belang	Inkoopuitgaven maken een zeer groot deel uit van de jaarlijkse begroting. Door samenwerking kunnen organisaties hun inkoop professionaliseren. Daarnaast vertaalt de kwaliteit van inkoop zich direct in de kwaliteit van producten, diensten en werken. Goed ingerichte inkoopprocessen vergroten het vertrouwen van de samenleving in de manier waarop gemeenschapsgeld wordt besteed.
Algemene visie op en beleidsvoornemens omtrent inschakelen van de verbonden partij	De gewijzigde Aanbestedingswet 2012 (Aw 2012) laat voldoende ruimte over om eigen beleid te voeren op het gebied van inkopen en aanbesteden. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid waarborgt de naleving van wet- en regelgeving, een doelmatige inkoop en bestuurlijke integriteit. Het inkoopbeleid gaat uit van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur: openheid, objectiviteit en zorgvuldigheid. Door gebruik te maken van objectieve voorwaarden, kunnen gemeenten de keuze voor een leverancier verantwoorden. Deze helderheid biedt ook voordelen voor ondernemers, die weten waar ze aan toe zijn.
Partijen	Diverse gemeenten en andere publiekrechtelijke lichamen.
Bestuurlijk belang	Een bestuurslid van de ODBN wordt aangewezen om de ODBN te vertegenwoordigen in het bestuur van Bizob.
Financieel belang	De ODBN draagt jaarlijks bij aan de exploitatie van Bizob via een bedrag per afgenomen dag. De bijdrage voor 2022 was geraamd op € 77.851,-.
Financiële informatie	**Eigen vermogen:** per 1-1-2021 € 974.598 per 31-12-2021 € 1.405.076 (inclusief resultaat 2021) **Vreemd vermogen:** per 1-1-2021: € 1.008.732 per 31-12-2021: € 1.139.796 **Resultaat 2021:** € 568.702
Eventuele risico's	Niet van toepassing

Daarnaast kent de ODBN de volgende organisaties waarmee een intensieve samenwerkingsrelatie wordt onderhouden:

- De deelnemers van ODBN: de 10 gemeenten (Gemeente Bernheze, Gemeente Boekel, Gemeente Boxtel, Gemeente Maashorst, Gemeente Meierijstad, Gemeente Land van Cuijk, Gemeente Oss, Gemeente 's-Hertogenbosch, Gemeente Sint-Michielsgestel en Gemeente Vught) in de regio Noordoost-Brabant en de provincie Noord-Brabant.
- De twee collega-omgevingsdiensten die actief zijn binnen Noord-Brabant; de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (OMWB) en de Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB).
- De samenwerkingspartners in het kader van Samen Sterk in Brabant (SSiB); te weten Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, Brabant Landschap, Brabant Water, Evides, Waterschap Aa en Maas, Brabants Particulier Grondbezit, Waterschap De Dommel, Waterschap Brabantse Delta en Waterschap Rivierenland.

Niet van toepassing zijnde paragrafen

Voor de ODBN zijn de onderstaande, in de het BBV voorgeschreven, paragrafen niet van toepassing:

- Paragraaf Lokale Heffingen
- Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen
- Paragraaf Grondbeleid.

II Financiele Begroting 2024

Financiële samenvatting

Op 21 december 2022 is de Kadernota 2024 vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN). Deze vormt de basis voor het de begroting 2024.

Het meerjarenperspectief van deze begroting is sluitend en bovendien kunnen we in deze begroting een structureel positief resultaat presenteren van bijna 35.000 euro. In deze begroting zijn de kaders vertaald uit de Kadernota 2024. De begroting 2024 kent beperkt aanpassingen op het beleid. De bestaande budgetten zijn geïndexeerd met de index conform het CPB. De urenraming, met de daarbij horende formatie, is bijgesteld op basis van de gewijzigde productiviteit, gemeentelijke conceptwerkprogramma's 2024 en de herziene provinciale opdracht 2023.

In de Kadernota 2024 hebben we de ontwikkelingen rondom de cao 2023 geschetst. Op het moment van vaststellen van de Kadernota was er nog geen zicht op een akkoord tussen de werkgeversorganisatie en de vakbonden. Inmiddels ligt er een onderhandelingsakkoord, deze is verwerkt in deze begroting. Voor 2024 is er nog geen cao, daarom is voor de lonen nog gewerkt met de indexering conform het CPB.

Een onderdeel van het nieuwe cao-akkoord is de toekenning van 1 extra verlof- en 1 extra feestdag ten opzichte van de 6 bovenwettelijke dagen die de vorige cao toekende. Dit heeft tot gevolg dat we de productiviteit verder neerwaarts hebben moeten bijstellen met als gevolg dat declarabiliteitsnorm daalt naar afgerond 1.302 in 2024.

Dit leidt niet alleen tot een (beperkte) verhoging van het tarief, maar ook tot een hogere benodigde formatie omdat hetzelfde werk met meer mensen uitgevoerd moet worden.

In deze begroting is gerekend met ruim 321.000 uren. Dit is een stijging van ruim 11.000 uren ten opzichte van de begroting 2023 na wijziging. Zowel de gemeentelijke werkprogramma's als de herziene provinciale opdracht laten een stijging zien.

De toename in uren vertaalt zich, conform bestaande systematiek, door in een bijstelling van het aantal benodigde fte's in het primaire proces. We laten daarbij ook de formatie van de overhead meestijgen, maar blijft binnen de norm van 23% blijft. De totale kosten van de overhead blijven ook binnen de afgesproken KPI van 35% van de omzet.

Om in te kunnen blijven spelen op de ontwikkelingen en eventuele wijzigingen hanteren we een flexibele schil van maximaal 20%. Hiermee blijven we in staat om in te spelen op actuele ontwikkelingen en het bedrijfsrisico bij minder opdrachten af te dekken. Voor deze flexibele schil wordt vanaf de begroting 2023 geen extra toeslag meer begroot.

De afname in de declarabiliteit en de stijging van het aantal uren leidt tot een grotere vraag naar mensen. In de huidige krappe arbeidsmarkt is en blijft het een uitdaging om genoeg geschoolde mensen te vinden en te behouden. Vanuit de ODBN zetten we op vele zaken in om een aantrekkelijke werkgever te zijn en te blijven om zo ons personele bestand op peil te houden. Als de ontwikkeling van het moeten werven van veel nieuwe medewerkers in 2022 zich voort blijft zetten in 2024 , dan zal de druk op de declarabiliteit toenemen.

Meebewegen in een beweeglijke leefomgeving

MEERJARENPERSPECTIEF BATEN EN LASTEN BEDRAGEN X € 1000	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027
LASTEN					
Individuele dienstverlening	18.219	**19.933**	19.933	19.933	19.933
Regionale dienstverlening	2.569	**2.809**	2.809	2.809	2.809
Bedrijfsvoering	13.012	**13.751**	13.751	13.751	13.751
Reserves	0	**0**	0	0	0
TOTAAL LASTEN	**33.800**	**36.492**	**36.492**	**36.492**	**36.492**
BATEN					
Individuele dienstverlening	30.279	**32.622**	32.622	32.622	32.622
Regionale dienstverlening	3.518	**3.792**	3.792	3.792	3.792
Bedrijfsvoering	0	**0**	0	0	0
Reserves	43	**113**	113	113	113
TOTAAL BATEN	**33.840**	**36.527**	**36.527**	**36.527**	**36.527**
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	**39**	**35**	**35**	**35**	**35**

In het meerjarenperspectief, zoals hierboven gepresenteerd, zijn de ramingen 2024 structureel doorgetrokken naar 2027. In deze begroting is, anders dan bij de vastgestelde begroting 2024, ervan uitgegaan dat de inzet op Samen Sterk in Brabant (SSiB) impuls structureel voortgezet gaat worden. Dit op basis van de gesprekken die de afgelopen tijd gevoerd zijn.

De gemeentelijke concept-werkprogramma's 2024 zijn vertaald naar deze begroting. Voor deze vertaling is gebruik gemaakt van het gemiddelde tarief uit deze begroting van € 112,60. Op basis van de ontwikkelingen die gemeenten voor 2024 verwachten, worden de werkprogramma's in de loop van 2024 gezamenlijk verder aangescherpt zodat de definitieve werkprogramma's voor 1 december 2023 kunnen worden vastgesteld

De financiële vertaling van de individuele werkprogramma's vormt de basis van het budget dat in de afzonderlijke begrotingen van de deelnemers moet worden gereserveerd.

Voor de basistaken geldt dat gemeenten deze bij de ODBN neer dienen te leggen. Voor de (overige) verzoektaken geldt dat de gemeente zelf de afweging maakt of deze taken in eigen beheer uitgevoerd worden, of en in welke omvang dat deze belegd worden bij de ODBN.

In deze begroting is de provinciale opdracht opgenomen op basis van de herziene opdracht 2023. In de komende periode wordt samengewerkt met de provincie Noord-Brabant en de 2 andere Brabantse omgevingsdiensten om de provinciale opdracht 2023 verder vorm te geven.

Deze begroting van de ODBN gaat over de verwachte ontwikkelingen die de ODBN als organisatie in zijn totaliteit voorziet voor 2024 in aansluiting op de Kadernota 2024. De effecten van de definitieve opdrachten 2024 zullen bij de eerste bestuursrapportage in 2024 verwerkt worden in de begroting.

Inleiding

De financiële begroting geeft inzicht in de algemene uitgangspunten waarop de geraamde baten en lasten van de verschillende programma's tot stand zijn gekomen. Verder zijn, conform de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), deze geraamde baten en lasten voor het jaar 2024 en voor het meerjarenperspectief 2025-2027 inzichtelijk gemaakt. In de toelichting op de baten en lasten zijn niet alleen de verschillen ten opzichte van de begrotingscijfers aangegeven, maar ook de incidentele baten en lasten in een overzicht weergeven. Tenslotte is op hoofdlijnen de financiële positie van de Omgevingsdienst Brabant Noord (ODBN) uiteengezet.

Financiële uitgangspunten

In de Kadernota 2024 zijn algemene kaders en uitgangspunten geformuleerd die verwerkt zijn in de voorliggende begroting 2024 met bijbehorend meerjarenperspectief 2025-2027.

Algemene financiële kaders

De volgende algemene financiële kaders zijn uitgangspunt bij deze begroting:

- De begroting 2024 voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- De begroting 2024 inclusief meerjarenperspectief is sluitend;
- De begroting 2024 gaat uit van bestaand actueel beleid, rekening houdend met de financiële effecten die betrekking hebben op de beleidsontwikkelingen zoals opgenomen in het programmaplan van deze begroting;
- Bij de raming van de meerjarenbegroting 2025-2027 wordt uitgegaan van constante prijzen.

Financieel technische uitgangspunten

Bij het opstellen van de financiële begroting 2024 en het financieel meerjarenperspectief (in constante prijzen) zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

Baten

De ramingen voor de baten zijn gebaseerd op:

- De concept-werkprogramma's 2024 van de gemeentelijke opdracht;
- De herziene provinciale opdracht 2023;
- De herziene begroting 2023;
- Gemiddeld nieuw opgebouwd tarief voor 2024;
- De vastgestelde realisatiecijfers 2022.

Lasten

Bij de ramingen voor de lasten is rekening gehouden met:

- De vastgestelde realisatiecijfers 2022;
- De formatie 2023 waarin de loonstijgingen conform het concept cao-akkoord zijn verwerkt en waarin al rekening is gehouden met een toename van de begrote omzet, waarmee de totale geraamde opgave ook toeneemt.Daarmee dient de formatie mee te bewegen;
- De budgetten 2023 zijn gehandhaafd en geïndexeerd met een prijsindex van 5,9% conform de Macor Economische Verkenning van het CPB;.
- Een totale formatieomvang van 3183 fte, waarvan 2451 fte in het primair proces en 73,2 fte in de overhead;
- De benodigde inzet van medewerkers die de opdracht gaan uitvoeren is berekend op gemiddeld 1.301,2 declarabele uren per fte in het primaire proces. Uitzondering hierop zijn de groene boa's van Samen Sterk in Brabant (SSiB), omdat hierbij rekening wordt gehouden met 1.500 declarabele uur per fte.

Baten en lasten begroting 2024-2027

Overzicht van baten en lasten 2024

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	LASTEN 2024	BATEN 2024	SALDO PER PROGRAMMA	MUTATIES RESERVES	SALDO NA BESTEMMING
Regionale dienstverlening	2.809	3.792	984	0	984
Individuele dienstverlening	19.933	32.622	12.689	113	12.802
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**22.742**	**36.414**	**13.673**	**113**	**13.785**
Bedrijfsvoering	13.651	0	-13.651	0	-13.651
Onvoorzien	100	0	-100	0	-100
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**13.751**	**0**	**-13.751**	**0**	**-13.751**
TOTAAL	**36.492**	**36.414**	**-78**	**113**	**35**
RESULTAAT 2024			**-78**		**35**

Overzicht meerjarenperspectief lasten 2024-2026

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X € 1.000,-	REKENING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027
LASTEN						
Regionale dienstverlening	2.506	2.569	**2.809**	2.809	2.809	2.809
Individuele dienstverlening	16.929	18.219	**19.933**	19.933	19.933	19.933
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**19.435**	**20.788**	**22.742**	**22.742**	**22.742**	**22.742**
Bedrijfsvoering	9.627	12.912	**13.651**	13.651	13.651	13.651
Onvoorzien	0	100	**100**	100	100	100
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**9.627**	**13.012**	**13.751**	**13.751**	**13.751**	**13.751**
TOTAAL LASTEN EXPLOITATIE	**29.062**	**33.800**	**36.492**	**36.492**	**36.492**	**36.492**
Toevoegingen aan reserves	159	0	**0**	0	0	0
TOTAAL LASTEN	**29.221**	**33.800**	**36.492**	**36.492**	**36.492**	**36.492**

Totaal lasten verdeeld naar programma's en overhead

TOTAAL LASTEN BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024		
			TOTAAL	PRIMAIR	OVERHEAD
Personeel en inhuur	22.420	26.714	**29.272**	21.932	7.340
Opleidingen en l oopbaanbegeleiding	570	987	**1.075**	845	230
Dienstreizen / woon-werk	329	649	**688**	530	158
Overige personele kosten	389	355	**376**	218	158
Organisatie	172	218	**231**	0	231
Huisvesting	682	792	**839**	0	839
Kantoorkosten	108	165	**174**	0	174
Informatisering / automatisering	2.097	1.966	**2.082**	0	2.082
Vervoermiddelen	162	239	**253**	203	50
Externe deskundigheid	177	259	**274**	0	274
Overige lasten	1.954	1.356	**1.129**	503	626
SUBTOTAAL	**29.061**	**33.700**	**36.393**	**24.231**	**12.161**
Onvoorzien	0	100	**100**	0	100
TOTAAL LASTEN	**29.061**	**33.800**	**36.493**	**24.231**	**12.261**

Bovenstaande tabel is opgesteld op basis van de benchmarkmethodiek waarop de jaarcijfers 2019 van de drie Brabantse omgevingsdiensten vergeleken zijn. Hiermee komen de overhead kosten uit op 33,6% van de totale kosten. Daarmee blijven we onder het afgesproken KPi van 35%.

We zien dat het aantal uren in deze begroting weer stijgt ten op zichten van de vorige begroting. Met elk uur dat extra gerealiseerd wordt, komt er ook extra budget voor de overhead. De ODBN gaat hier voorzichtig mee om en blijft monitoren of dit budget ook daadwerkelijk ontstaat en of het noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering van de organisatie.

Overzicht meerjarenperspectief baten 2024-2027

OMSCHRIJVING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027
BATEN						
Regionale dienstverlening	3.334	3.518	**3.792**	3.792	3.792	3.792
Individuele dienstverlening	24.419	30.279	**32.622**	32.622	32.622	32.622
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	**27.753**	**33.797**	**36.414**	**36.414**	**36.414**	**36.414**
Bedrijfsvoering	222	0	**0**	0	0	0
Onvoorzien	0	0	**0**	0	0	0
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**222**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
TOTAAL BATEN EXPLOITATIE	**27.975**	**33.797**	**36.414**	**36.414**	**36.414**	**36.414**
Onttrekkingen aan reserves	2.234	43	**113**	113	113	113
TOTAAL BATEN	**30.209**	**33.840**	**36.527**	**36.527**	**36.527**	**36.527**

Toelichting op baten en lasten 2024

In dit onderdeel van de financiële begroting wordt een toelichting op hoofdlijnen gegeven van de belangrijkste verschillen tussen de in de begroting 2023 en de begroting 2024 gepresenteerde bedragen.

Aan het eind van dit onderdeel wordt nader ingegaan op de benodigde capaciteit aan declarabele uren voor de uitvoering van alle werkzaamheden. Deze worden afgezet tegen de beschikbare declarabele uren op grond van de in de begroting opgenomen formatie. Tevens zal inzicht worden gegeven in de te hanteren functionele tarieven voor het begrotingsjaar 2024.

Programma Regionale Dienstverlening en Collectieve Taken

PROGRAMMA REGIONALE DIENSTVERLENING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2022	BEGROTING 2023 NA WIJZIGING	BEGROTING 2024
Personeel	1.929	1.927	**2.129**
Bedrijfsmiddelen	578	643	**680**
TOTAAL LASTEN	**2.506**	**2.569**	**2.809**
Collectieve Taken	659	853	**882**
Samen Sterk in Brabant	2.484	2.520	**2.758**
Overige regionale programma's	191	146	**151**
TOTAAL BATEN	**3.334**	**3.518**	**3.792**
SALDO	**828**	**949**	**984**

De lasten binnen dit programma bestaan uit de personeelskosten voor de medewerkers die actief zijn voor de regionale programma's zoals hierboven vermeld. Daarnaast worden overige kosten gemaakt, direct ten behoeve van het volbrengen van deze regionale programma's.

Personeel

Voor Sanering verkeerslawaai nemen de personeelslasten toe door het opnemen van 1.000 uren in de begroting. De geraamde baten worden gedekt uit de reserves welke niet in programma 2 zijn opgenomen, deze worden verderop toegelicht. Ook de aanpassing van de norm declarabiliteit leidt tot een aanpassing van de formatie. Op dit programma leidt dit tot een stijging van de lasten voor personeel.

Bedrijfsmiddelen

De begrote bedragen voor bedrijfsmiddelen binnen programma 1 zijn ten behoeve van de verschillende onderdelen om de regionale programma's uit te kunnen voeren. Ten opzichte van de begroting 2023 stijgen de bedrijfsmiddelen door de indexering van bestaande budgetten.

Baten

De baten hebben betrekking op de deelnemersbijdragen met uiteenlopende verdeelsleutels. Voor het beheer van de voormalige stortplaatsen worden jaarlijks middelen onttrokken uit de hiervoor bestemde voorziening. Andere onderdelen worden bekostigd door middel van een vaste bijdrage per inwoner.

Voor SSiB geldt voor het jaar 2024, net zoals in 2023, een verdeelsleutel voor de bijdrage van alle deelnemers bestaande uit een vast deel en een bijdrage voor de oppervlakte buitengebied. Deze bijdrage is geïndexeerd met de percentages genoemd in deze begroting. Voor het deel van de impulsgelden, voorheen een incidentele subsidie, is nu op basis van toezeggingen, een structurele bijdrage van de Provincie Noord-Brabant opgenomen. In deze begroting is voor SSiB nog geen rekening gehouden met het ontvangen van de rijkssubsidie. Deze is nog niet vrijgegeven. Zodra de mogelijkheid bestaat, zullen we deze aanvragen. Wanneer deze toegekend wordt, zal in overleg met de deelnemers bepaald worden hoe deze in te zetten. .

Programma Individuele Dienstverlening

PROGRAMMA INDIVIDUELE DIENSTVERLENING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2022	BEGROTING 2023 NA WIJZIGING	BEGROTING 2024
Personeel	15.355	18.089	**19.803**
Bedrijfsmiddelen	1.573	130	**130**
TOTAAL LASTEN	**16.929**	**18.219**	**19.933**
Basis- en VTH-verzoektaken	13.757	15.865	**17.813**
(Overige) Verzoektaken	9.938	13.521	**14.092**
Aanvullende verzoektaken	724	893	**717**
TOTAAL BATEN	**24.419**	**30.279**	**32.622**
SALDO	**7.490**	**12.060**	**12.689**

Personeel

De lasten binnen dit programma betreffen de personeelskosten voor de medewerkers die uitvoering geven aan de werkprogramma's van de gemeenten en de provinciale opdracht. Het gaat hierbij om de kerntaken van de ODBN op het gebied van vergunningverlening en toezicht & handhaving. De aanvullende verzoektaken zijn opdrachten die buiten de reguliere opdrachten om door deelnemers en niet-deelnemers bij de ODBN belegd worden.

Omdat er een toename is van het aantal declarabele uren voor de begroting 2024 ten opzichte van de begroting 2023 en het aantal declarabele uren per fte is aangepast, is de formatie gegroeid. Dit leidt tot een bijstelling van de personele lasten in dit programma.

Basis- en VTH-verzoektaken / Overige verzoektaken

Op basis van de gemeentelijke concept-werkprogramma's 2024 en de provinciale opdracht 2023 is een urenraming gemaakt. Deze uren zijn met het gemiddelde tarief van € 112,60 als omzet geraamd.

Aanvullende verzoektaken

Dit betreffen opdrachten die bij de ODBN belegd worden buiten de reguliere werkprogramma's om. Dit zijn opdrachten van onze deelnemers, maar soms ook van niet-deelnemers. Op basis van de realisatie van 2022 en de huidige verwachting van aanvullende verzoektaken is de raming voor 2024 ten opzichte van 2023 naar beneden bijgesteld. Dit leidt tot een daling van de baten op dit onderdeel. De urenraming is met het gemiddelde tarief van € 112,60 in deze begroting opgenomen.

Programma Bedrijfsvoering

PROGRAMMA BEDRIJFSVOERING BEDRAGEN X €1.000	REKENING 2022	BEGROTING 2023 NA WIJZIGING	BEGROTING 2024
Personeel en inhuur	5.136	6.699	**7.340**
Opleidingen en loopbaanbegeleiding	524	917	**1.001**
Dienstreizen / woon-werk	329	649	**688**
Overige personele kosten	339	328	**347**
Organisatie	172	218	**230**
Huisvesting	682	792	**839**
Kantoorkosten	108	165	**174**
Informatisering / automatisering	2.097	1.966	**2.082**
Vervoermiddelen	24	92	**98**
Externe deskundigheid	177	259	**274**
Overige lasten	38	828	**578**
SUBTOTAAL BEDRIJFSVOERING	**9.627**	**12.912**	**13.651**
Onvoorzien	0	100	**100**
TOTAAL LASTEN	**9.627**	**13.012**	**13.751**
Personeel en inhuur	203	0	**0**
Overige baten	19	0	**0**
TOTAAL BATEN	**222**	**0**	**0**
SALDO	**-9.405**	**-13.012**	**-13.751**

Personeel

Door een toename van het aantal uren in deze begroting en de aangepaste declarabiliteit per fte is de formatie ten opzichte van de begroting 2023 naar boven bijgesteld. Dit is ook voor de overhead formatie gebeurd. Organisatiebreed houden we rekening met een flexibele schil van maximaal 20%. De toename van personeelskosten is volledig toe te wijzen aan de toename van het aantal uren en daarmee dus fte, het cao-akkoord 2023 en de indexering conform de Kadernota 2024.

Opleidingen

Het bijstellen van de benodigde formatie leidt ook tot het naar boven bijstellen van de opleidingsbudgetten.

Indexeringen

Alle materiële budgetten zijn geïndexeerd met 5,9% conform Kadernota 2024.

Declarabiliteit

Benodigde declarabele uren

Het totale volume van de werkzaamheden van de ODBN voor het jaar 2024 is gebaseerd op de eerste concept-werkprogramma's 2024 (maart 2023) voor de gemeenten. Voor de Provincie is dit gedaan op basis van de definitieve opdracht 2023. Daar zijn de uren uit de regionale dienstverlening en de raming voor de aanvullende opdrachten aan toegevoegd.

In onderstaande tabel staan de verwachte aantal benodigde uren per programma:

PROGRAMMA'S	JAAR-REKENING 2022	BEGROTING 2023 NA WIJZIGING	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026	BEGROTING 2027
Vergunningverlening	48.880	53.896	**57.680**	57.680	57.680	57.680
Toezicht & handhaving	71.059	73.140	**78.800**	78.800	78.800	78.800
TOTAAL BASISTAKEN	**119.936**	**127.036**	**136.480**	**136.480**	**136.480**	**136.480**
Vergunningverlening	55.170	73.609	**73.609**	73.609	73.609	73.609
Toezicht & handhaving	20.224	21.585	**21.585**	21.585	21.585	21.585
Overige verzoektaken	23.208	23.643	**25.539**	25.539	25.539	25.539
TOTAAL VERZOEKTAKEN	**98.601**	**112.542**	**120.733**	**120.733**	**120.733**	**120.733**
Algemene werkzaamheden		**22.334**	**24.224**	**24.224**	**24.224**	**24.224**
Juridische dienstverlening		**1.852**	**2.099**	**2.099**	**2.099**	**2.099**
OVERIGE WERKZAAMHEDEN	**21.397**	**24.186**	**26.323**	**26.323**	**26.323**	**26.323**
Aanvullende opdrachten	6.693	8.200	**6.370**	6.370	6.370	6.370
TOTAAL INDIVIDUELE DIENSTVERLENING	**246.627**	**278.259**	**289.906**	**289.906**	**289.906**	**289.906**
Collectieve Taken	5.981	7.316	**7.316**	7.316	7.316	7.316
Samen Sterk in Brabant	22.613	23.227	**22.615**	22.615	22.615	22.615
Omgevingswet	2.744	0	**0**	0	0	0
Sanering verkeerslawaai	1.110	0	**1.000**	1.000	1.000	1.000
Klachten / crisispiket	175	34	**34**	34	34	34
Bodeminformatiesyste-men	79	154	**100**	100	100	100
Beheer stortplaatsen	116	85	**100**	100	100	100
TOTAAL REGIONALE DIENSTVERLENING	**32.816**	**30.816**	**31.165**	**31.165**	**31.165**	**31.165**
TOTAAL ODBN	**279.443**	**309.075**	**321.071**	**321.071**	**321.071**	**321.071**

In vergelijking met de begroting 2023 na het verwerken van de definitieve opdrachten is er een stijging van bijna 12.000 uren. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging in de provinciale opdracht van circa € 1 miljoen en het overdragen van de taken vanuit gemeente 's-Hertogenbosch. In de jaarrekening 2022 zijn er 279.443 declarabele uren gerealiseerd wat fors lager is dan de inschatting voor de begroting 2023 en 2024.

Voor Sanering Verkeerslawaai zijn tot en met 2027 1.000 uren in de raming opgenomen. Deze uren passen binnen het incidenteel beschikbaar gestelde budget uit de reserve ISV.

Beschikbare declarabele uren

Er is een formatie van 318,3 fte opgenomen in de begroting, waarvan 245,1 fte in het primair proces. Deze formatie is, rekening houdend met een declarabiliteit van afgerond 1.302 uur per fte, nodig om de geraamde 321.071 uren te kunnen realiseren.

De ruimte die maximaal wordt benut voor overheadformatie in fte is 23% van de totale formatie. Voor 2023 komt dat neer op 73,2 fte. Dit betreft de zogenoemde 'personele overhead' in fte's.

De benodigde uren kunnen niet alleen door eigen medewerkers worden gerealiseerd. Vandaar dat er ook in 2024 nog een beroep op externe inhuur gedaan moet worden om de gevraagde programma's te kunnen realiseren. Hier is met de nieuwe formatieberekening in de Kadernota al rekening mee gehouden. We streven naar een flexschil van maximaal 20% van de formatie.

Met deze flexschil kan ook sneller geschakeld worden wanneer het aanbod van werk even minder is.

Tariefontwikkeling

Algemene uitgangspunten

De ODBN hanteert in de begroting een gemiddeld uurtarief voor de geraamde bijdragen van de deelnemers. De facturatie vindt plaats tegen de functionele tarieven, gebaseerd op de functionele inschaling van degene die de werkzaamheden uitvoert.

Ontwikkeling tarief

Het gemiddelde tarief is voor 2024 opnieuw opgebouwd aan de hand van het caoakkoord 2023, de prijsindexatie en de aanpassingen conform het werkprogramma en de nieuwe provinciale opdracht. Het tarief uit de Kadernota 2024 is € 111,40. Na het opnieuw calculeren van het tarief voor 2024 met bovenstaande uitgangspunten komt het tarief voor de begroting 2024 uit op € 112,60.

Berekening gemiddeld uurtarief 2024

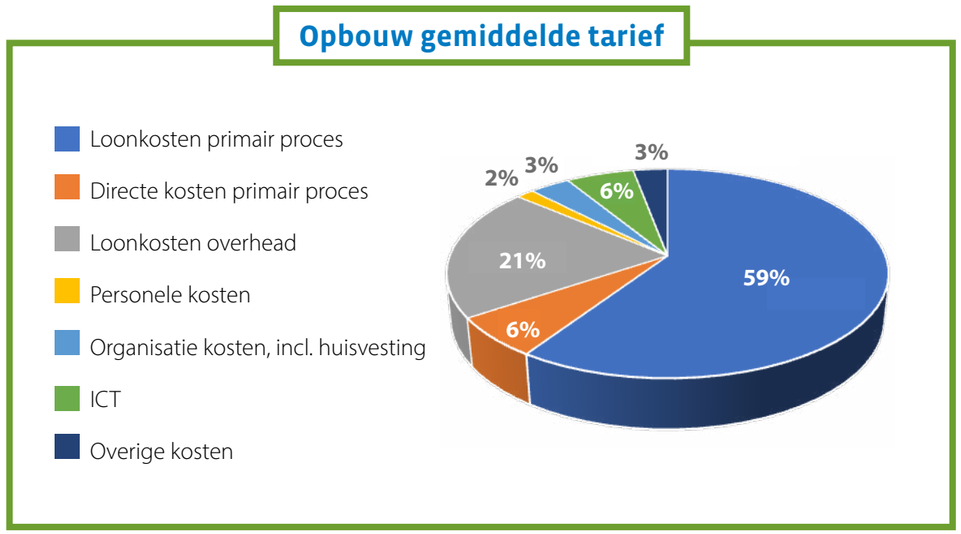
In onderstaande tabel is de berekening van het gemiddelde begrotingstarief weergegeven. Hierbij worden de totale lasten verdeeld over het primaire proces en overhead. Vervolgens worden de lasten die gedekt worden uit een vaste bijdrage uit de berekening weggehaald. Vervolgens worden de overige lasten gedeeld door het aantal uren uit de begroting. Daarmee komt het gemiddelde tarief uit deze begroting uit op € 112,60.

BEREKENING UURTARIEF 2024	PRIMAIR PROCES	OVERHEAD	TOTAAL
TOTAAL LASTEN	**24.231.278**	**12.261.379**	**36.492.657**
Begrotingsresultaat	26.642	7.958	34.600
Lasten gedekt door vaste bijdrage	2.207.765	713.870	2.921.635
TOTAAL LASTEN TE DEKKEN VIA TARIEVEN	**22.050.155**	**11.555.467**	**33.605.622**
Geraamde declarabele uren[1]	298.456	298.456	
GEMIDDELD TARIEF 2024	**€ 73,88**	**€ 38,72**	**€ 112,60**

[1] *Bij het berekenen van het uurtarief worden alle kosten die bekostigd worden uit vaste bijdrage uitgezonderd in de tariefberekening. Dat geldt ook voor het geheel van SSiB. Daarmee wordt ook het aantal declarabele uren verminderd met het aantal uren van SSiB.*

Opbouw tarief

Hieronder is de opbouw van het gemiddelde tarief weergegeven.

Toelichting van de verschillende onderdelen.

- Loonkosten primair proces bevatten de salarissen inclusief werkgeverslasten van de medewerkers in het primaire proces.
- Directe kosten primair proces zijn de kosten voor dienstreizen, opleidingen en vervoer voor het primair proces.
- Loonkosten overhead is de opslag ter dekking van loonkosten van overheadfuncties.
- Organisatiekosten gaat over huisvesting, kantoorkosten en facilitaire kosten als schoonmaak, catering en beveiliging
- ICT bevat het informatie technologie landschap als architectuur, aanschaf en onderhoud van hardware maar ook licentiekosten.
- Overige kosten bevat de organisatieontwikkeling, accountant, inkoopondersteuning door de Bizob, postverzending, vervoer en benzinekosten

Functionele tarieven 2023

FUNCTIESCHAAL	TARIEF 2023	TARIEF 2024
Niveau 5	€ 71,08	**€ 73,08**
Niveau 6	€ 74,56	**€ 76,64**
Niveau 7	€ 81,44	**€ 83,72**
Niveau 8	€ 91,88	**€ 94,44**
Niveau 9	€ 103,40	**€ 106,32**
Niveau 10	€ 114,64	**€ 117,84**
Niveau 11	€ 129,92	**€ 133,56**
Niveau 12	€ 145,76	**€ 149,84**
Niveau 13	€ 156,84	**€ 161,28**

Overzicht incidentele baten en lasten 2024

Als een van de algemene financiële uitgangspunten is in de Kadernota 2024 aangegeven dat de programmabegroting 2024 structureel sluitend dient te zijn. Concreet betekent dit na het elimineren van eventueel in de begroting opgenomen incidentele baten en lasten, deze nog steeds een sluitend beeld moet laten zien. Uit onderstaand overzicht blijkt dat de begroting 2024 van de ODBN ook structureel in evenwicht is.

INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	LASTEN / BATEN	BEGROTING 2022	BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	BEGROTING 2025	BEGROTING 2026
RESULTAAT VOOR BESTEMMING EN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN		**40**	**35**	**35**	**35**	**35**
N.v.t.	Baten en Lasten	0	0	0	0	0
PROGRAMMA: INDIVIDUELE DIENSTVERLENING		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Impulsgelden SSiB 3.0 wat niet uit subsidie gedekt kan worden	Lasten	43	0	0	0	0
Sanering verkeerslawaai	Lasten	0	113	113	113	113
PROGRAMMA: REGIONALE DIENSTVERLENING		**43**	**113**	**113**	**113**	**113**
N.v.t.	Baten	0	0	0	0	0
PROGRAMMA: BEDRIJFSVOERING		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutaties reserves	Baten	-43	-113	-113	-113	-113
RESERVES		**-43**	**-113**	**-113**	**-113**	**-113**
RESULTAAT NA BESTEMMING EN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN		**40**	**35**	**35**	**35**	**35**

In de begroting hebben we nu meerjarig de uren en kosten van het project Sanering Verkeerslawaai geraamd. Dit project is incidenteel van aard en betreft de geluidsanering van diverse woningen in het werkgebied van de ODBN. Wanneer deze woningen gesaneerd zijn, stopt het project. Het Algemeen Bestuur heeft hier in 2019 een bedrag van € 2.500.000 voor beschikbaar gesteld. Met deze ramingen zitten we nog niet aan het maximum van dit bedrag.

Uiteenzetting financiële positie

Algemeen

Op grond van artikel 20 van de Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dient in de begroting een uiteenzetting van de financiële positie opgenomen te worden. In het programmaplan is reeds het bestaande en nieuw beleid per programma beschreven. Hierna wordt de geprognosticeerde balans gepresenteerd en het EMU-saldo meerjarig weergegeven. Tenslotte wordt het verloop van de reserves en voorzieningen meerjarig zichtbaar gemaakt.

Investeringen

In onderstaand overzicht zijn de te accorderen investeringen voor de begroting 2024 opgenomen. De bijbehorende kapitaallasten zijn in deze begroting verwerkt.

NIEUWE INVESTERINGEN	2024	TOELICHTING	TERMIJN AFSCHRIJVING
Aanschaf laptops	50.000	In 2024 is een bedrag noodzakelijk voor de aanschaf van nieuwe laptops. In het kader van de thuiswerkfaciliteiten worden alle nieuwe medewerkers voorzien van de juiste middelen zoals laptops. Daarnaast is het bedrag noodzakelijk voor vervanging van bestaande laptops.	3
Aanschaf telefoons	30.000	In 2024 is een bedrag noodzakelijk voor de aanschaf van nieuwe telefoons. In het kader van de thuiswerkfaciliteiten worden alle nieuwe medewerkers voorzien van de juiste middelen zoals een mobiele telefoon. Daarnaast is het bedrag noodzakelijk voor vervanging van bestaande telefoons.	3
	80.000		

Geprognosticeerde balans

In deze meerjarig geprognosticeerde balans is uitgegaan van bestaand beleid. In het onderstaand overzicht is de prognosticeerde begin- en eindbalans weergegeven voor zowel het begrotingsjaar 2024 als het meerjarenperspectief voor de jaren 2025 tot en met 2027.

GEPROGNOSTICEERDE BALANS	BALANS 2022	BALANS 2023	BALANS 2024	BALANS 2025	BALANS 2026	BALANS 2027
ACTIVA						
Vaste activa						
Materiële vaste activa	1.494	**1.256**	1.039	1.266	1.347	1.081
Vlottende activa						
Uitzettingen korter dan 1 jr	18.318	**17.594**	17.699	17.361	17.167	17.321
Liquide middelen	104	**0**	0	0	0	0
Overlopende activa	45	**45**	45	45	45	45
TOTAAL ACTIVA	**19.961**	**18.895**	**18.783**	**18.671**	**18.559**	**18.447**
PASSIVA						
Vaste passiva						
Eigen vermogen	9.040	**8.010**	7.936	7.862	7.788	7.714
Voorzieningen	5.352	**5.317**	5.279	5.241	5.203	5.165
Schulden langer dan 1 jr	0	**0**	0	0	0	0
Vlottende passiva						
Schulden korter dan 1 jr	3.079	**3.079**	3.079	3.079	3.079	3.079
Overlopende passiva	2.489	**2.489**	2.489	2.489	2.489	2.489
Totaal passiva	**19.961**	**18.895**	**18.783**	**18.671**	**18.559**	**18.447**

EMU-saldo

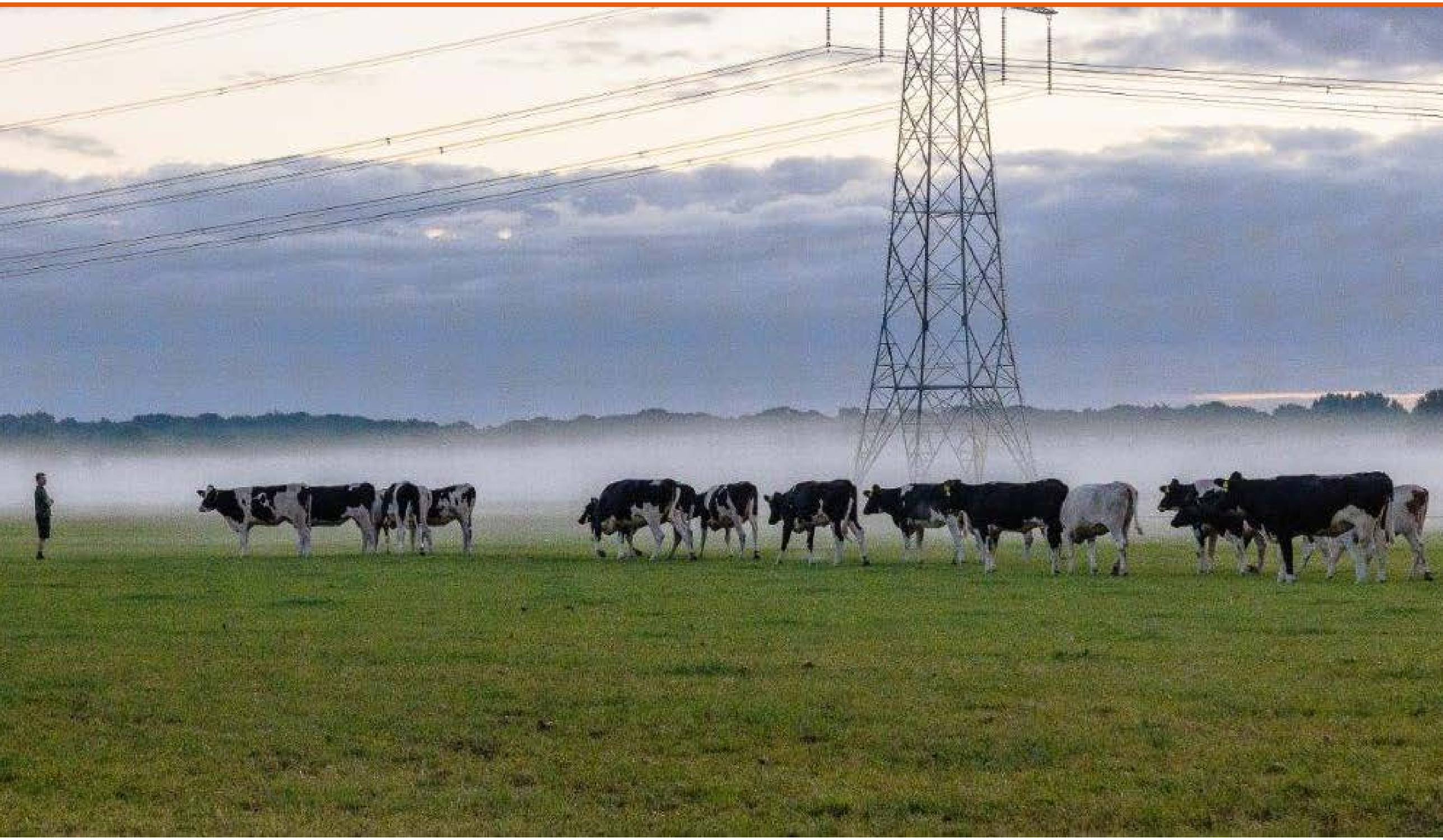
EMU-SALDO	HERZIENE BEGROTING 2023	BEGROTING 2024	
Exploitatiesaldo voor mutatie reserves	39.400	34.600	
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	522.164	552.972	+
Dotaties aan voorzieningen	0	0	+
In- en desinvesteringen	115.000	80.000	-
Onttrekkingen aan voorzieningen	34.800	38.300	-
EMU SALDO	**411.764**	**469.272**	
Totale lasten	33.800.359	36.492.493	
EMU SALDO ALS % TOTALE LASTEN	**1,22%**	**1,29%**	

Verloop van reserves en voorzieningen

VERLOOP RESERVES BEDRAGEN IN € 1.000	STAND 31-12-2022	MUTATIE 2023	STAND 31-12-2023	RESULTAAT 2023	TOE-VOEGING 2024	ONT-TREKKING 2024	STAND 31-12-2024
RESERVES							
ALGEMENE RESERVES							
Algemene reserve ODBN	1.852	0	1.852	39	0	0	1.891
BESTEMMINGSRESERVES							
Vakantiedagen	0	0	0	0	0	0	0
Organisatieontwik-keling	0	0	0	0	0	0	0
ISV	5.801	0	5.801	0	0	113	5.688
Huisvesting	0	0	0	0	0	0	0
Implementatie om-gevingswet	30	0	30	0	0	0	30
Informatiegestuurd werken	87	0	87	0	0	0	87
HR-instrumentarium	123	0	123	0	0	0	123
Egalisatiereserve SSiB	159	-43	116	0	0	0	116
TOTAAL RESERVES	**8.053**	**-43**	**8.010**	**39**	**0**	**113**	**7.936**
VOORZIENINGEN							
Nazorg Voortse Heide	4.240	-35	4.205	0	0	38	4.167
WW-verplichting	1.093	0	1.093	0	0	0	1.093
Transitievergoeding	19	0	19	0	0	0	19
TOTAAL VOORZIENINGEN	**5.352**	**-35**	**5.317**	**0**	**0**	**38**	**5.279**

Bijlagen

Overzicht bijdragen per deelnemer 2024

DEELNEMER (BEDRAGEN IN €)	PROGRAMMA 1	PROGRAMMA1	PROGRAMMA 1		PROGRAMMA1	PROGRAMMA 2	PROGRAMMA 2	TOTAAL
	COLLECTIEVE TAKEN	KLACHTEN-REGELING	BODEMLOKET	→	SSiB	BASIS- EN VTH VERZOEKTAKEN GEMEENTEN EN BASISTAKEN PROVINCIE	OVERIGE VERZOEKTAKEN GEMEENTEN, VERZOEKTAKEN + BUFFEROPDRACHTEN PROVINCIE EN AANVULLENDE OPDRACHTEN	2024
Gemeente Bernheze	33.620	4.900	2.759		14.364	1.170.815	462.673	**1.689.131**
Gemeente Boekel	11.693	1.700	960		9.012	446.911	116.317	**586.593**
Gemeente Boxtel	35.119	5.100	2.882		11.643	661.187	82.874	**798.805**
Gemeente Land van Cuijk	96.155	14.100	7.892		40.125	3.423.153	811.621	**4.393.046**
Gemeente Maashorst	61.867	9.000	5.077		18.463	1.591.938	594.527	**2.280.872**
Gemeente Meierijstad	87.575	12.800	7.187		22.596	2.540.705	880.870	**3.551.733**
Gemeente Oss	98.911	14.500	8.118		20.911	2.211.128	376.760	**2.730.328**
Gemeente 's-Hertogenbosch	165.940	24.300	0		13.904	2.318.882	217.318	**2.740.344**
Gemeente Sint-Michielsgestel	31.517	4.600	2.587		11.153	478.776	59.791	**588.424**
Gemeente Vught	33.692	4.900	2.765		8.325	475.061	91.206	**615.949**
Provincie Noord-Brabant	226.355	15.300	0		1.709.962	2.494.600	10.397.934	**14.844.151**
Diversen	0	0	0		877.817	0	717.300	**1.595.117**
TOTAAL	**882.444**	**111.200**	**40.227**		**2.758.275**	**17.813.156**	**14.809.191**	**36.414.493**

Overzicht baten en lasten per taakveld

TAAKVELD	TAAKVELD OMSCHRIJVING	LASTEN 2024	BATEN 2024	SALDO 2024
0.1	Bestuur	€ 55.612	€ 0	**€ 55.612**
0.10	Mutaties reserves	€ 0	-€ 112.600	**-€ 112.600**
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	€ 34.600	€ 0	**€ 34.600**
0.4	Overhead	€ 13.595.113	€ 0	**€ 13.595.113**
0.8	Overige baten en lasten	€ 100.000	€ 0	**€ 100.000**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	€ 111.314	-€ 111.200	**€ 114**
7.3	Afval	-€ 4.388	€ 0	**-€ 4.388**
7.4	Milieubeheer	€ 22.634.842	-€ 36.303.293	**-€ 13.668.451**
		€ 36.527.093	**-€ 36.527.093**	**€ 0**

Geactualiseerde risicoanalyse

OMSCHRIJVING	BEHEERSMAATREGELEN	→	KARAKTER	RISICO BEDRAG (IN EURO'S)	KANS	IMPACT (IN EURO'S)
Onevenredige stijgende inhuur tarieven	Goede afspraken maken met onze leveranciers van externe krachten over de indexering van tarieven etc.		Structureel	€ 210.000,00	50%	€ 210.000,00
Externe ontwikkelingen	- Intensieve monitoring van externe ontwikkelingen zodat hier tijdig op geacteerd kan worden. - Tijdig gebruik maken van de flexibele schil waar mogelijk - Duidelijke afspraken maken met opdrachtgevers bij externe ontwikkelingen		Structureel	€ 273.000,00	75%	€ 409.500,00
Hoger ziekteverzuim dan begroot	Monitoring en sturing op ziekteverzuim		Incidenteel	€ 273.000,00	50%	€ 136.500,00
Uitstel van invoerdatum Omgevingswet	Monitoring van ontwikkelingen m.b.t. de Omgevingswet		Incidenteel	€ 150.000,00	25%	€ 37.500,00
Niet realiseren van opdrachtvolume	Monitoring en sturing op uitvoering van de opdracht		Structureel	€ 300.000,00	50%	€ 300.000,00
Krappe arbeidsmarkt	- Extra inzet op wervingsactiviteiten - Actieve arbeidsmarktcommunicatie		Structureel	€ 300.000,00	25%	€ 150.000,00
Niet-toegankelijke ICT-omgeving	- Outsourcing bij professionele partij - Intensieve inzet en scholing op databeveiliging/ informatiebeveiliging zodat kans op beveiligingsprobleem beperkt wordt. - Plan opstellen ter beveiliging systemen tegen hacks, virusaanvallen en datalekken		Incidenteel	€ 100.000,00	50%	€ 50.000,00
Eigen risicodrager personeel	Het toepassen van een goed werving en selectiebeleid, blijven investeren in het opleiden en ontwikkelen van medewerkers en daarnaast werkt de ODBN met een flexibele schil.		Incidenteel	€ 500.000,00	25%	€ 125.000,00
Effecten van de Omgevingswet op de omvang van de opdrachten van onze deelnemers niet duidelijk.	Omgevingswet heeft impact op. Overleg met deelnemers, monitoren landelijke ontwikkelingen		Structureel	€ -	50%	€ -
Onrust in de wereld leiden tot prijsstijgingen	Goede prijsafspraken met leveranciers, monitoren ontwikkelingen		Structureel	€357.700,00	50%	€ 357.800,00
Concept cao	Monitoren ontwikkelingen		Structureel	€ 2.302.000,00	25%	€ 575.500,00
Ontbreken cao 2024	Monitoren ontwikkelingen		Structureel	€482.000,00	25%	€ 120.500,00
TOTAAL RISICOPROFIEL ODBN OP PEILDATUM	**BEGROTING 2024**					**€ 2.472.300**

Afkortingenlijst

Aw	→	Aanbestedingswet
AB	→	Algemeen Bestuur
Arbo	→	Arbeidsomstandigheden
art.	→	Artikel
AVG	→	Algemene verordening gegevensbescherming
BBV	→	Besluit Begroting en Verantwoording
Bado	→	Besluit accountantscontrole decentrale overheden
BWS	→	Besluit Woning gebonden Subsidies
ISV	→	Investeringen Stedelijke Vernieuwing
BSBm	→	Bestuurlijke strafbeschikkingen milieu
BIO	→	Baseline Informatiebeveiliging Overheid
Boa	→	Buitengewoon opsporingsambtenaar
IOV	→	Brabantse Interim Omgevingsverordening
BRZO	→	Besluit risico's zware ongevallen
Bizob	→	Bureau Inkoop en Aanbesteding Zuidoost-Brabant
C.q.	→	Casu quo
Cao	→	Collectieve arbeidsovereenkomst
CLO	→	Centric Leefomgeving
BBV	→	Besluit begroting en verantwoording
DB	→	Dagelijks Bestuur
DMS	→	Document Management Systeem
DSO	→	Digitaal Stelsel Omgevingswet
EU	→	Europese Unie
Fte	→	Fulltime equivalent
GEO	→	Geografisch
GGD	→	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
HR	→	Human Resources
HRM	→	Human Resource Management
ICT	→	Informatie- en Communicatietechnologie
I&O	→	Innovatie & Ontwikkeling
IGW	→	Informatiegestuurd werken
IBP	→	Interbestuurlijk Programma
ISV	→	Investeringssubsidie Stedelijke Vernieuwing
KPI	→	Kritieke prestatie-indicator
LHS	→	Landelijke Handhavingsstrategie
LHSO	→	Landelijke Handhavingstrategie Omgevingswet
Mba	→	Milieubelastende activiteiten
OMWB	→	Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant
MKC	→	MilieuKlachtenCentrale
N.v.t.	→	Niet van toepassing
NL	→	Nederland
OBM	→	Omgevingsvergunning beperkte milieutoets
ODBN	→	Omgevingsdienst Brabant Noord
OM	→	Openbaar Ministerie
ODZOB	→	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant
PDCA	→	Plan-Do-Check-Act
ROK-T&H	→	Regionaal Operationeel Kader Toezicht en Handhaving
ROK-VV	→	Regionaal Operationeel Kader Vergunningverlening
RMB	→	Regionaal Milieu Bedrijf
RO	→	Ruimtelijke Ordening
ROK	→	Regionaal handhavings- en uitvoeringskader
RUD	→	Regionale Uitvoeringsdienst
SSiB	→	Samen Sterk in Brabant
SAM	→	Snelle afhandeling milieu
SiSa	→	Single information Single audit
SaaS	→	Software As A Service
SPUK-IBP	→	Specifieke Uitkering Interbestuurlijk Programma
SPUK-THE	→	Specifieke Uitkering voor Toezicht en Handhaving Energie
V&R	→	Vermijdings- en reductieprogramma
VGBA	→	Verordening gedrags- en beroepsregels accountants
ViO	→	Verordening inzake de onafhankelijkheid
VUE	→	Versterkte Uitvoering Energietoezicht
VPB	→	Belastingplicht voor de vennootschapsbelasting
VTH	→	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
Wabo	→	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAB	→	Wet arbeidsmarkt in balans
Wbb	→	Wet bodembescherming
Wet FIDO	→	Wet financiering decentrale overheden
Wnb	→	Wet natuurbescherming
WNT	→	Wet Normering Topinkomens
Woo	→	Wet open overheid
Wta	→	Wet toezicht accountantsorganisaties
WW-uitkering	→	Werkloosheid uitkering
ZZS	→	Zeer Zorgwekkende Stoffen

Vragen over de Programmabegroting 2024?

Neem gerust contact op met de ODBN.

www.odbn.nl

Victorialaan 1
5213 JG 's-Hertogenbosch
Telefoon: 088 7430 000
E-mail: info@odbn.nl

Omgevingsdienst Brabant Noord